

STUDIE- EN DOCUMENTATIECENTRUM
OORLOG EN HEDENDAAGSE MAATSCHAPPIJ

INVENTARISSEN 31

Kongo-archief Jean Van Lierde

door Gerd De Coster en Dirk Martin

Brussel 2002

Archiefschema

I. ARCHIEF JEAN VAN LIERDE

A. Archief

1. Stukken van algemene en persoonlijke aard

1.1. Briefwisseling

1.2. Overige stukken betreffende Jean Van Lierde

2. Stukken betreffende zijn activiteitsgebieden

2.1. Stukken betreffende politiek-maatschappelijke activiteiten op Belgisch niveau

2.2. Stukken betreffende de derde wereld in het algemeen en Kongo/Zaire/République Démocratique du Congo (RDC) in het bijzonder

2.2.1. Briefwisseling, nota's en andere stukken van en geordend door Jean Van Lierde

2.2.2. Stukken betreffende verenigingen waarin hij actief was

2.2.2.1. Stukken betreffende CRISP en CEDAF (later Institut Africain)

2.2.2.2. Stukken betreffende Les Amis de Présence Africaine

2.2.3. Stukken betreffende Kongo-Zaire-RDC

2.2.3.1. Stukken van algemene aard

2.2.3.2. Stukken betreffende Belgisch Kongo

2.2.3.2.1. Tijdens de gebeurtenissen

2.2.3.2.2. Onderzoek en media

2.2.3.3. Stukken betreffende Lumumba en de onafhankelijkheid (voorgeschiedenis en gevolgen)

2.2.3.3.1. Tijdens de gebeurtenissen

2.2.3.3.2. Onderzoek en media

2.2.3.4. Stukken betreffende het onafhankelijke Kongo/Zaire/RDC

2.2.3.4.1. Stukken voornamelijk betreffende contacten met de anti-Mobutu oppositie

2.2.3.4.2. Stukken betreffende het Kabila-regime

2.2.3.4.3. Onderzoek en media

2.2.4. Stukken betreffende overige derde wereldlanden

B. Documentatie betreffende

1. Organisaties waarin Jean Van Lierde actief was

2. Derde wereld in het algemeen en Kongo/Zaire/RDC in het bijzonder

2.1. Algemeen

2.2. Kongo-Zaire-RDC

2.2.1. Algemeen

2.2.2. Belgisch Kongo

2.2.3. Lumumba en de onafhankelijkheid (voorgeschiedenis en gevolgen)

2.2.3.1. *Tijdens de gebeurtenissen*

2.2.3.2. *Onderzoek en media*

2.2.4. Onafhankelijk Kongo, Zaire en RDC

2.2.4.1. *Tijdens de gebeurtenissen*

2.2.4.2. *Onderzoek en media*

2.3. Overige landen

3. Personen

II. ARCHIEF VAN HET *CENTRE DE RECHERCHE ET D'INFORMATION SOCIO-POLITIQUES (CRISP – NIET OPENBAAR)*

1. Stukken betreffende de algemene werking van het CRISP

2. Stukken betreffende de werking in verband met Kongo

2.1. Stukken betreffende informatiegaring

2.1.1. Stukken betreffende medewerkers en informanten

2.1.2. Stukken betreffende buitenlandse missies van Van Lierde

2.1.3. “Chronologisch overzicht”

2.2. Stukken betreffende samenwerking en contacten met Kongolese instellingen en personen

2.3. Stukken betreffende de CRISP-publicaties

2.3.1. Eigen publicaties

2.3.2. Publicaties i.s.m. Kongolese instellingen

III. ARCHIEF VAN HET *CENTRE D'ETUDE ET DE DOCUMENTATION AFRICAINES (CEDAF – NIET OPENBAAR)*

A. Stukken betreffende de oprichting van het CEDAF

B. Het eigenlijke CEDAF-archief

1. Stukken betreffende algemene organisatie en leiding van de instelling

1.1. *Stukken betreffende statuten en bestuursorganen*

1.2. *Stukken betreffende dagelijkse werking, reorganisaties, taakverdeling, financiering en samenwerking met derden*

2. Stukken van administratieve aard

2.1. *Financiële stukken.*

2.2. *Stukken betreffende sponsoring, subsidiëring en controle van de werking.*

2.3. *Stukken betreffende personeel*

2.4. *Stukken betreffende gebouwen*

3. Stukken betreffende eigenlijke taken

3.1. *Stukken van algemene aard*

3.2. *Stukken betreffende publicaties*

3.3. *Stukken betreffende microfilmopnames*

3.4. *Stukken betreffende het verlenen van steun aan Afrikaanse onderzoekers*

- 3.5. *Stukken betreffende onderzoeksprojecten*
- 3.6. *Stukken betreffende de sector documentatie*

IV. ARCHIEF *LES AMIS DE PRÉSENCE AFRICAINE* (APA)

A. *Archief*

- 1. *Stukken betreffende de interne organisatie*
- 2. *Stukken betreffende de werking*
  - 2.1. *Stukken betreffende lezingen en andere activiteiten*
  - 2.2. *Stukken betreffende publicaties*
  - 2.3. *Stukken betreffende Kongo*

B. *Documentatie*

V. ARCHIEF *LE LIVRE AFRICAIN* (*LE LIVRE AFRICAIN, SERVICE DE LIBRAIRIE DES AMIS DE PRÉSENCE AFRICAINE*)

- 1. *Stukken betreffende organisatie en ontbinding*
- 2. *Stukken betreffende administratieve en logistieke taken*
  - 2.1. *Adressenregister*
  - 2.2. *Stukken van financiële aard*
  - 2.3. *Stukken betreffende personeelszaken*
  - 2.4. *Stukken betreffende de huisvesting*
- 3. *Stukken betreffende de eigenlijke taken van *Le Livre Africain**
  - 3.1. *Als uitgeverij*
  - 3.2. *Als boekhandel*

VI. ARCHIEF *POOL D'ÉDITION ET DE RÉDACTION* (PER – NIET OPENBAAR)

VII. ARCHIEF *TRIBUNE DU TIERS-MONDE* (*CENTRE INTERNATIONAL*)

VIII. ARCHIEF *MESSAGERIES POPULAIRES*

IX. STUKKEN WAARVAN DE ARCHIEFVORMER NIET KON WORDEN ACHTERHAALD

Bijlagen

Inleiding / Introduction

BIOGRAFISCHE NOOT / NOTE BIOGRAPHIQUE ¹

Jean Van Lierde werd geboren te Charleroi op 15 februari 1926. Zijn vader, afkomstig van Voorde (Ninove), was meesterknecht bij Tudor in Florival en actief in het christelijk syndicalisme met daensistische inslag. Bij het begin van de Tweede Wereldoorlog moest Jean Van Lierde wegens geldgebrek zijn studies onderbreken en in hetzelfde bedrijf als zijn vader aan de slag gaan als industrieel tekenaar, maar hij volgde nog jaren avondschool. Vanaf 1943 begon hij ook deel te nemen aan verzetsacties (inlichtingswerk en sluikpers). Na de bevrijding ging hij werken bij Solvay te Brussel. Als militant van de KAJ trad hij meer en meer op het voorplan, hij was ook actief binnen de leiding van de Federatie van katholieke Scouts en lid van het arrondissementscomité van de PSC van Nijvel (zonder lid te zijn van de partij). Hij werkte mee aan *La Relève* en aan de uitgaven van *Témoignage Chrétien* (met o.a. Jules Gérard-Libois).

Als niet sectair christen-democraat kwam hij in contact met anarchisten en protestanten, die hem het christelijk pacifisme en de evangelische geweldloosheid deden ontdekken. In 1948 verscheen zijn eerste antimilitaristische artikel. Ingrijpend was dat hij als eerste naoorlogse gewetensbezwaarde bleef weigeren zijn militaire dienst te doen en tenslotte 15 maanden werd opgesloten o.a. bij... de incivieken in de gevangenis van Nijvel, waarna hij nog een half jaar moest werken in de fameuze mijn *Bois du Cazier* te Marcinelle. De pacifistische overtuiging van de ondertussen berucht geworden Van Lierde bleef ongebroken.

Hij kon opnieuw aan de slag bij Solvay, sloot zich aan bij het ACV; hij werd echter geweerd uit de Waals-Brabantse PSC en de scoutsleiding. De Socialistische Jonge Wacht onthaalde hem enthousiast, maar hij werd vooral een van de animatoren van de links-christelijke discussiegroep *Esprit*. In dat milieu deed zich in de loop der jaren meer en meer de behoefte voelen om nieuwe maatschappelijke analyses te ondersteunen met regelmatige wetenschappelijke publicaties. Onder impuls van Jules Gérard-Libois e.a. kwam zo het *Centre*

---

¹ Traduit par Jean Jacquain.

de Recherche et d'Information Socio-Politiques CRISP tot stand waarvan Van Lierde in 1958 de eerste permanente werkkraacht en later secretaris-generaal werd (tot 1983).

Naast zijn pacifistisch engagement in de koude oorlog (o.a. in *Routes de Paix* en *Coexistence*, 1952-64) deed de omgang met katholieke progressieven en met links-socialistische militanten zeker vanaf 1956 zijn interesse toenemen voor internationale problemen, en meer in het bijzonder voor de dekolonisatie in Afrika en de anti-kolonialistische revoluties. In 1958 richtte hij te Brussel *Les Amis de Présence Africaine* op (naar het bekende Parijse tijdschrift van de negritude); later zou daar een eigen boekwinkel/uitgeverij *Le Livre Africain* aan toegevoegd worden. Tegelijkertijd speelde hij een niet onbelangrijke rol in de strijd tegen de Franse koloniale oorlog in Algerije (*Comité pour la Paix* en clandestien “porteur de valise” voor het *Front de Libération Nationale*).

Zowel zijn extraprofessionele bezigheden als zijn werk voor CRISP, waarvan een van de eerste grote onderzoeken de opstand te Leopoldstad in januari 1959 betrof, brachten Van Lierde in contact met een aantal leiders van de onafhankelijkheidsbeweging in Kongo, en m.n. Lumumba. Samen met hem en het *Mouvement National Congolais*, zoals kort daarvoor met de leiders van de Abako, werd een strategie van geweldloze strijd uitgestippeld. Bij de onafhankelijkheid kon men Van Lierde meermaals in de buurt van de kersverse Kongolese premier opmerken.

Na de moord op Lumumba zou Van Lierde jarenlang proberen om de omstandigheden daarvan en in het bijzonder de rol van België te achterhalen. Dat het Kongolese virus hem niet meer los liet, bleek ook uit de veelvuldige persoonlijke contacten die hij onderhield met de anti-Mobutu-oppositie tijdens en na de rebellieën in het midden van de jaren '60.

Als militant anti-kolonialist slaagde hij er toch in de nodige afstandelijkheid t.a.v. de gebeurtenissen te bewaren voor zover het zijn job bij het CRISP en de CRISP-uitgaven over Kongo/Zaire betrof. Professionele contacten met Kongolese/Zairese instellingen brachten hem meermaals naar Kinshasa. De betrokkenheid met Zaire werd zo mogelijk nog groter na de oprichting in CRISP-middens van het *Centre d'Etude et de Documentation Africaines* CEDAF (Afrika Studie- en Documentatiecentrum ASDOC) in 1970 ten gevolge van het verbod van het CRISP in Zaire. Van Lierde werd nu ook secretaris-generaal van deze nieuwe instelling.

Aan dat alles kwam in 1983 vrij brutaal een einde toen hij om gezondheidsredenen ontslag nam bij CRISP en CEDAF. Als lid van de beheerraad van het CEDAF en uit persoonlijke interesse bleef hij echter sterk met Zaire begaan.

Ook zijn pacifistisch engagement zette hij onverminderd voort. In 1964 had hij aan de basis gelegen van het statuut van gewetensbezwaarde, was voorzitter geworden van Burgerdienst voor de Jeugd (BDJ) en van het Europees bureau van Gewetensbezwaarden en vandaag is hij nog voorzitter van het *Mouvement International de la Réconciliation-War Resister's International* (MIR-IRG).

Naast dit alles publiceerde de militante duizendpoot en dwarsligger nog verscheidene boeken, brochures en artikels en wordt hij tot vandaag regelmatig geïnterviewd.

~

Jean Van Lierde est né à Charleroi le 15 février 1926. Son père, originaire de Voorde (Ninove), était contremaître chez Tudor à Florival et actif dans le syndicalisme chrétien d'inspiration daensiste. Au début de la Seconde Guerre mondiale, le manque de ressources contraignit Jean Van Lierde à interrompre ses études et à rejoindre son père dans la même entreprise comme dessinateur industriel, mais il suivit des cours du soir pendant plusieurs années. A partir de 1943, il commença à participer à des actions de résistance (travail de renseignement et presse clandestine). Après la libération, il entra chez Solvay à Bruxelles. Comme militant de la JOC, il se fit de plus en plus connaître; il fut également actif au sein de la direction des scouts catholiques et comme membre du comité d'arrondissement du PSC de Nivelles (sans appartenir au parti). Il collabora à *La Relève* et aux éditions belges de *Témoignage Chrétien* (aux côtés, notamment, de Jules Gérard-Libois).

Démocrate-chrétien non sectaire, il entra en contact avec des anarchistes et des protestants qui lui firent découvrir le pacifisme chrétien et la non-violence évangélique. En 1948, il publia son premier article antimilitariste. Plus significativement, en tant que premier objecteur de conscience de l'après-guerre, il persista à refuser d'accomplir son service militaire et finalement passa quinze mois derrière les barreaux, en compagnie, entre autres... d'inciviques à la prison de Nivelles; ensuite, il dut encore travailler six mois au fameux charbonnage du *Bois du Cazier* à Marcinelle. Les convictions pacifistes de Jean Van Lierde, devenu célèbre entre-temps, restaient intactes.

Il rentra chez Solvay, s'affilia à la CSC, mais fut exclu du PSC du Brabant wallon et de la direction du scoutisme. La *Jeune Garde socialiste* l'accueillit avec enthousiasme, mais surtout il devint l'un des animateurs du groupe de discussion de la gauche chrétienne *Esprit*. Dans ce milieu se faisait de plus en plus sentir au fil des années la nécessité de fonder les nouvelles analyses sociales sur des publications scientifiques régulières. Ainsi se créa, sous l'impulsion de Jules Gérard-Libois et d'autres, le *Centre de Recherche et d'Infor-*

mation Socio-Politiques (CRISP), dont Jean Van Lierde devint en 1958 le premier travailleur permanent et plus tard le secrétaire général (jusqu'en 1983).

A côté de son engagement pacifiste durant la guerre froide (notamment avec *Routes de la Paix* et *Coexistence*, 1952-1964), la fréquentation des catholiques progressistes et des militants de la gauche socialiste fit croître, certainement à partir de 1952, son intérêt pour les problèmes internationaux, en particulier pour la décolonisation en Afrique et pour les révolutions anticolonialistes. En 1958, il fonda à Bruxelles les *Amis de Présence Africaine* (à l'exemple de la revue parisienne de la négritude bien connue), groupe auquel viendrait s'adjoindre plus tard sa propre librairie/maison d'édition *Le Livre Africain*. En même temps, il joua un rôle non négligeable dans la lutte contre la guerre coloniale menée par la France en Algérie (dans le *Comité pour la Paix* et comme porteur de valise clandestin pour le FLN).

Tant ses activités extra-professionnelles que son travail au CRISP, dont l'une des premières grandes études porta sur le soulèvement de Léopoldville en 1959, mettront Jean Van Lierde en contact avec divers dirigeants du mouvement pour l'indépendance du Congo, et en particulier avec Patrice Lumumba. En collaboration avec celui-ci et le *Mouvement National Congolais* (MNC), de même qu'avec les leaders de l'Abako un peu auparavant, une stratégie de lutte non-violente fut élaborée. Lors de l'indépendance, on put plus d'une fois observer Jean Van Lierde à proximité du tout nouveau Premier ministre congolais.

Des années durant, Jean Van Lierde allait tenter de découvrir les circonstances de l'assassinat de Patrice Lumumba et spécialement le rôle joué par la Belgique dans cette affaire. Le virus du Congo ne devait jamais le quitter, comme le montrent les nombreux contacts personnels avec l'opposition anti-Mobutu qu'il entretint pendant et après les rebellions du milieu des années 60.

Militant anticolonialiste, il parvint toutefois à maintenir la distance nécessaire par rapport aux événements lorsque son travail pour le CRISP portait sur le Congo / Zaïre. Ses contacts professionnels avec les institutions congolaises / zaïroises le ramenèrent plusieurs fois à Kinshasa. Son engagement vis-à-vis du Zaïre se renforça encore, si possible, avec la création en 1970 dans le cadre du CRISP, du Centre d'Etude et de Documentation Africaines (CEDAF); il devint alors également secrétaire général de cette institution.

Toutefois, ces activités connurent une fin très brutale en 1983 lorsque, pour des raisons de santé, il prit congé du CRISP et du CEDAF. Il continua cependant à s'intéresser fortement au Zaïre et au Congo 'nouveau', en tant que membre du conseil d'administration du CEDAF et par intérêt personnel.

Son engagement pacifiste ne s'était pas réduit, au contraire. En 1964, il avait été à l'origine du statut des objecteurs de conscience et il était devenu président de la *Confédération du Service Civil de la Jeunesse* (CSCJ) et du *Bureau Européen des Objecteurs de Conscience* (BEOC). Aujourd'hui encore, il reste président du *Mouvement International de la Réconciliation-War Resisters International* (MIR-IRG).

En plus de tout cela, ce militant, homme-orchestre et forte tête, a encore publié divers livres, brochures et articles, et aujourd'hui encore est régulièrement interviewé.

**GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEF VAN LIERDE (ARCHIEFNUM-
MER AA 1643) EN VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE /
HISTOIRE DES ARCHIVES VAN LIERDE (COTE AA 1643)
ET JUSTIFICATION DE L'INVENTAIRE**

Jean Van Lierde verzamelde tijdens zijn professionele en extraprofessionele loopbaan grote hoeveelheden archief en documentatie. Hij opteerde ervoor ze naargelang het thema aan verschillende archiefinstellingen en documentatiecentra over te dragen. Zo bevinden de documenten met betrekking tot zijn activiteiten binnen de katholieke zuil zich in de *Archives du Monde Catholique* (UCL), terwijl een belangrijk gedeelte in verband met pacifisme in het Mundaneum te Mons belandde. Al zijn archiefmateriaal over Israël en Palestina en over de oorlogen van Vietnam en Algerije zijn te vinden in het *Institut d'Etudes Européennes* in Louvain-la-Neuve. In de loop van het jaar 2000 verwierf het SOMA een omvangrijk pakket documenten inzake burgerdienst, pacifisme en anti-militarisme enerzijds en Kongo/Zaïre anderzijds. Deze inventaris beperkt zich tot dat laatste thema.

De documenten, die zich oorspronkelijk grotendeels bevonden in het *Maison de la Paix* te Elsene waar Van Lierde nog steeds een bureau heeft, bestonden uit archief, documentatie en publicaties ². Die laatste groep documenten, bestaande uit zo'n 4000 boeken, werd behandeld door de sector bibliotheek van het SOMA. Het overige materiaal zat gedeeltelijk in mappen waarop vaak allerlei aantekeningen waren aangebracht. Die vaak doorgeschrapte notities hadden veelal weinig uitstaans met de inhoud. Bepaalde mappen vormden een duidelijk afgebakend geheel, andere bestonden dan weer uit louter toevallig samengebrachte stukken of heel vaak uit archivalia van een bepaalde periode.

² Waaronder pacifistische publicaties vanaf de jaren '20.

Al snel bleek dat Jean Van Lierde niet de enige archiefvormer was. Hij bewaarde immers ook archivalia van enkele organisaties en centra waarin hij actief was, vooral het *Centre de Recherche et d'Information Socio-Politiques* (CRISP), het *Centre d'Etude et de Documentation Africaines* (CEDAF)³, *Le Livre Africain* en *Les Amis de Présence Africaine*. Door de bank bestonden de mappen uit stukken die door eenzelfde archiefvormer waren gevormd. Dat neemt niet weg dat wel degelijk vermengingen voorkwamen die in drie categorieën kunnen worden opgesplitst: vermenging van persoonlijk en verenigingsarchief, vermenging van door CEDAF en CRISP gevormde archivalia en tot slot vermenging van stukken gevormd door sterk met elkaar verwante verenigingen als *Le Livre Africain*, *Les Amis de Présence Africaine* en *Tribune du Tiers-Monde*. Een duidelijke ordening lag zeker niet ten grondslag aan deze archiefverzameling.

Voor deze weinig ordelijke toestand kunnen uiteenlopende verklaringen worden gegeven. In eerste instantie moet verwezen worden naar het ongeval dat Jean Van Lierde in 1982 heeft gehad. Als gevolg daarvan leed hij onder meer aan geheugenverlies. Om die reden is hij zijn archiefstukken gaan gebruiken om zijn verleden te reconstrueren. Archief werd zo gerecycleerd tot biografische documentatie. Het valt ook op dat hij de gewoonte had van veel stukken fotokopieën te maken. Een tweede reden is dat Jean Van Lierde actief was in diverse organisaties die hij vaak zelf mee had opgericht en die ten dienste stonden van de verwezenlijking van zijn idealen. Het gaat om een toestand waarbij privé en 'publiek' haast samenvallen. In de praktijk was er namelijk geen verschil tussen zijn privé- en zijn professionele activiteiten: alles wat hij deed stond in het teken van dezelfde doelstellingen. Ten derde gaat het om relatief kleine organisaties waarbij de bezoldigde secretaris veelal een spilfiguur is⁴, terwijl het bestuur grotendeels bestaat uit personen die elders tewerkgesteld zijn en de vereniging derhalve vanop afstand besturen. Dit heeft als merkwaardig gevolg dat het archief van het CEDAF voor een belangrijk deel uit fotokopieën bestaat. Brieven die bijvoorbeeld bij de voorzitter waren toegekomen werden in gekopieerde vorm doorgespeeld aan de secretaris. Een ander typisch gevolg van dit soort organisaties is dat nogal wat personen archiefstukken die gevormd zijn in functie van de instelling, als hun eigen archief gaan beschouwen. Tot slot bestond er een sterke verwantschap tussen een aantal van de betrokken verenigingen. Niet alleen werden ze door dezelfde personen geleid, ze waren ook vaak in hetzelfde gebouw gevestigd. Hier moet

³ Deze vereniging kreeg na verloop van tijd een tweetalig karakter en ging in het Nederlands als het *Afrika Studie- en Documentatiecentrum* (ASDOC) door het leven.

⁴ Jean Van Lierde was tot 1983 administratief secretaris van CRISP en CEDAF.

iets dieper worden ingegaan op de relatie tussen CRISP en CEDAF waar de grootste vermenging plaats vond, respectievelijk die tussen *Les Amis de Présence Africaine* en *Le Livre Africain*. Toen het CRISP in de loop van 1969 in diskrediet kwam bij het Mobutu-regime gaf dat aanleiding tot grote moeilijkheden voor de sector Afrika. Daarom werd vanaf dan alles in het werk gesteld om een nieuw centrum op te richten dat de activiteiten van de Afrikasector zou overnemen. De oprichting ervan gebeurde grotendeels vanuit het CRISP en het bestuur bestond voor een belangrijk deel uit dezelfde personen. Dat impliceert dat, vooral in de beginfase, het onderscheid tussen beide verenigingen eerder kunstmatig genoemd kan worden. Eén van de uitingen hiervan is dat in briefwisseling tussen Van Lierde (in de inventaris JVL), Benoit Verhaegen (BV) en/of Jules Gérard-Libois (JGL) vaak zowel CEDAF- als CRISP-aangelegenheden aan bod kwamen.

De inventarisatie zelf dan. In eerste instantie werd een thematisch onderscheid gemaakt. De stukken die betrekking hadden op Kongo/Zaire en Afrika werden afgezonderd van de documenten inzake vredesbeweging en statuut van gewetensbezwaarde. Deze meer thematische opdeling komt grosso modo overeen met twee verschillende activiteitsgebieden die ook tot uiting komen in de werkerreinen van de verenigingen waarin Van Lierde actief was. Dat neemt niet weg dat hier en daar overlappings mogelijk zijn.

Vervolgens concentreerden we ons op wat we het Kongo-archief zijn gaan noemen. Daarin moesten eerst de verschillende archiefvormers van elkaar worden gescheiden. Dat was niet altijd even eenvoudig, voornamelijk omwille van de hierboven geschetste verstrengeling van belangen. Een andere belangrijke oorzaak was dat niet over de volledige archieven beschikt kon worden waardoor men geen volledig beeld krijgt van de archiefproductie. De talloze fotokopieën maakten de situatie nog minder doorgrondelijk. Het was immers lang niet altijd duidelijk of de fotokopie bestemd was voor Jean Van Lierde als secretaris en dus kan gelden als archief van de betreffende instelling dan wel persoonlijke doeleinden diende.

Globaal genomen gaven vooral het onderscheid tussen persoonlijk en instellingsarchief en tussen CEDAF en CRISP moeilijkheden. Het eerste probleem werd mee veroorzaakt door het groot aantal kopieën als gevolg van de organisatiestructuur enerzijds en de gewoonte van Van Lierde om zijn archief, zeker na zijn ongeval, als documentatie te gebruiken anderzijds. We opteerden voor de volgende oplossing: slechts wanneer een archiefbestanddeel duidelijk of nagenoeg zeker gevormd was door Jean Van Lierde zelf, brachten we het in zijn archief onder. In de overige gevallen kozen we ervoor de stukken onder te brengen in het archief van de betreffende organisatie. Het scheiden van de archivalia van CRISP en CEDAF was soms onbegonnen werk, vooral in de

beginperiode van het CEDAF, toen er in de praktijk vaak nauwelijks rekening gehouden werd met de organisatorische veranderingen. Enkele archiefbestanddelen werden zelfs door beide gevormd, maar vormden toch een geheel. In die gevallen werd de bestaande orde gerespecteerd.

In veel andere gevallen kon die oude orde niet blijven bestaan omdat de bestaande mappen geen logische eenheid vormden. We dienden dan nieuwe archiefbestanddelen te vormen, wat in de inventaris duidelijk tot uiting komt door gebruik te maken van de formulering ‘stukken betreffende’. Voor de interne ordening van de archiefbestanden van organisaties en verenigingen werd gebruikgemaakt van een indeling naar functies. De archivalia van Jean Van Lierde werden opgesplitst op basis van zijn activiteitsgebieden. Bij zijn archief hoort ook een uitgebreid documentatiebestand dat voor zover mogelijk op dezelfde wijze werd onderverdeeld om de bestaande band tussen archief en documentatie tot uiting te laten komen. Op het laagste niveau werden de archiefbestanddelen in principe in chronologische volgorde geplaatst.

~

Jean Van Lierde a rassemblé durant sa carrière professionnelle et extraprofessionnelle une grande quantité d’archives et de documentation. Il a choisi de les transférer selon les thèmes à divers centres d’archives et de recherches. Ainsi, les documents ayant trait à ses activités au sein du monde catholique se trouvent à l’ARCA (*Archives du Monde Catholique* / UCL), tandis qu’une partie importante ayant trait à l’anarchisme et au pacifisme est classée au *Mundaneum* à Mons. Toutes ses archives sur Israël et la Palestine, et sur les guerres du Vietnam et d’Algérie sont à l’*Institut d’Etudes européennes* à Louvain-la-Neuve. Dans le courant de l’année 2000, le CEGES a hérité d’une quantité considérable de documents ayant trait au service civil, au pacifisme, à l’antimilitarisme, d’une part, et, d’autre part, au Congo-Zaïre. Le présent inventaire se limite à ce dernier thème.

Les documents, qui se trouvaient à l’origine pour la plupart à la *Maison de la Paix* d’Ixelles où Jean Van Lierde a encore un bureau, consistent en archives, en documentation, ainsi qu’en publications⁵. Ce dernier groupe de documents, comprenant plus de 4.000 livres, a été traité par le secteur Bibliothèque du CEGES. L’ensemble de la documentation se trouvait en partie dans des fardes sur lesquelles diverses annotations avaient souvent été apposées. Ces notes souvent biffées n’avaient, la plupart du temps, que peu de rapport avec le contenu des fonds. Certaines fardes formaient une unité spécifique, d’autres

---

⁵ Parmi lesquelles des publications pacifistes remontant aux années 20.

consistaient en pièces rassemblées seulement par hasard ou, très souvent, en archives d'une période déterminée. Très vite, il est apparu que Jean Van Lierde n'était pas le seul producteur d'archives. En effet, il conservait aussi des archives de quelques organisations et centres où il était actif, surtout celles du CRISP, du CEDAF, de la librairie *Le Livre Africain* et des *Amis de Présence Africaine*. En général, les fardes consistaient en pièces formées par un seul producteur d'archives. Cela n'exclut pas que bien des mélanges soient intervenus, mélanges qui peuvent être répartis en trois catégories:

- mélange d'archives personnelles et d'associations;
- mélange d'archives produites par le CEDAF et le CRISP;
- mélange d'archives produites par des associations très liées entre elles, comme *Le Livre Africain*, les *Amis de Présence Africaine* et *Tribune du Tiers-Monde*.

Un ordonnancement clair n'a certainement pas été à la base de cet ensemble d'archives. Des explications évidentes peuvent être données à cette situation peu ordonnée. En premier lieu, suite à l'accident grave survenu à Jean Van Lierde en 1982, ce dernier a souffert entre autres de pertes de mémoire. Pour cette raison, il a utilisé ses pièces d'archives pour reconstruire son passé. Les documents d'archives ont ainsi été recyclés en documentation biographique. De plus, il avait l'habitude de faire des photocopies de beaucoup de pièces. Deuxième raison : Jean Van Lierde était actif dans diverses organisations qu'il avait lui-même gérées et qui étaient au service de la réalisation de ses idéaux. Il s'agit d'une situation où privé et public sont proches l'un de l'autre. En pratique, en effet, ses activités publiques et privées se confondaient. Tout ce qu'il faisait se retrouvait dans le cadre des mêmes objectifs. En troisième lieu, on a affaire à d'organisations relativement petites dont le secrétaire appointé est souvent la cheville ouvrière⁶, tandis que la direction est constituée principalement de personnes travaillant ailleurs et dirigeant de ce fait l'association à distance. Ceci a comme conséquence curieuse que les archives du CEDAF consistent pour une part importante en photocopies. Des lettres qui, par exemple, parvenaient au président étaient transmises sous forme de photocopie au secrétaire. Une autre conséquence typique de ce genre d'organisation est que, souvent, on considère les pièces d'archives produites en fonction de l'association comme ses propres archives. Enfin, il existait une forte parenté entre un certain nombre d'associations concernées. Non seulement elles étaient dirigées par les mêmes personnes, mais souvent elles étaient aussi établies dans le même bâtiment. Prenons comme exemple, les liens très étroits existant entre le CRISP et le CEDAF ou encore entre les *Amis de Présence Africaine* et *Le Livre Africain*. Le fait que dans le courant

---

⁶ Jean Van Lierde était jusqu'en 1983 secrétaire général du CRISP et du CEDAF.

de 1969 le CRISP soit tombé en disgrâce auprès du régime Mobutu a entraîné de grandes difficultés pour son secteur Afrique. A partir de là, tout fut mis en œuvre pour mettre sur pied un nouveau centre reprenant les activités du secteur africain. Il fut créé en grande partie à partir du CRISP, et les organes de gestion furent composés en majorité des mêmes personnes. Ceci implique que, surtout au début, la différence entre les deux associations peut être qualifiée d'artificielle. Une des conséquences est que, dans la correspondance entre Jean Van Lierde, Benoît Verhaegen et/ou Jules Gérard-Libois, il apparaît que les affaires du CEDAF et celles du CRISP étaient souvent traitées simultanément.

En ce qui concerne l'inventorisation même, diverses remarques doivent être faites. En premier lieu, une distinction thématique a été élaborée. Les pièces qui avaient trait au Congo-Zaïre et à l'Afrique ont été isolées des documents concernant les mouvements de la paix et les objecteurs de conscience. Cette distinction plus thématique correspond grosso modo à deux domaines d'activités différents qui se manifestent aussi sur les terrains d'activités des associations dont Jean Van Lierde était responsable. Ceci n'exclut pas, qu'ici et là, des chevauchements sont possibles.

Ensuite, nous nous sommes concentrés sur ce que nous appellerons "les archives partielles du Congo". Dans celles-ci, les différents producteurs d'archives devaient d'abord être distingués les uns des autres. Ce n'était pas toujours aussi simple, principalement en raison de l'entremêlement des intérêts. Une autre raison importante était que l'on ne pouvait disposer de la totalité des archives avec, comme conséquence, que l'on n'a pas une image totale de la production d'archives. Les innombrables photocopies ont rendu la situation encore moins compréhensible. Il n'était d'ailleurs pas toujours évident de savoir si la photocopie était destinée à Jean Van Lierde en qualité de secrétaire – et peut donc valoir comme archive de l'organisation concernée – ou si elle servait en fait à des fins personnelles.

Sur un plan global, ce sont surtout les distinctions entre archives personnelles et institutionnelles et entre CEDAF et CRISP qui ont posé des difficultés. Le premier problème a été engendré par la grande quantité de copies consécutive à la structure de l'organisation, d'une part, et, d'autre part, par l'habitude de Jean Van Lierde, surtout après son accident, d'utiliser ses archives comme documentation. Nous avons opté pour la solution suivante : lorsqu'une unité archivistique était clairement ou presque certainement produite par Jean Van Lierde lui-même, nous avons mis cette unité dans ses archives. Dans les autres cas, nous avons choisi de transférer les pièces dans les archives des organisations concernées. La distinction des archives du CRISP et du CEDAF était parfois impossible, surtout dans la période initiale du CEDAF lorsque, dans la pratique, il était souvent à peine tenu compte des changements d'orga-

nisation. Quelques unités archivistiques ont même été formées par les deux structures, mais ils constituaient un ensemble. Dans ces cas, l'ordre existant a été respecté.

Dans beaucoup d'autres cas, cet ordre ancien ne pouvait pas subsister parce que les fardes existantes ne formaient aucune unité logique. Nous avons alors dû former de nouvelles unités archivistiques, ce qui est exprimé clairement dans l'inventaire par l'emploi de la formulation "*stukken betreffende*". Pour l'ordre interne des fonds d'archives des organisations et associations, il a été fait usage d'une classification selon les fonctions. Les archives privées de Jean Van Lierde ont été scindées sur base de ses domaines d'activités. Appartient encore à ses archives un large fonds documentaire qui, autant que possible, a été subdivisé de la même manière pour faire apparaître le lien existant entre archives et documentation. Au niveau le plus bas, les unités archivistiques ont, en principe, été placées par ordre chronologique.

ENKELE AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKERS / QUELQUES INDICATIONS POUR LES UTILISATEURS

De archiefbestanden CRISP, CEDAF en PER zijn niet openbaar en kunnen dus niet worden geraadpleegd zonder uitdrukkelijke toelating.

De in deze inventaris ontsloten archiefbestanden zijn lang niet volledig. Meer archivalia gevormd door deze organisaties en verenigingen bevinden zich mogelijk bij bestuursleden en medewerkers ervan.

Het archief Van Lierde is evenmin verre van volledig. In de voorbije decennia vertrouwde Jean Van Lierde andere gedeelten van zijn bibliotheek, documentatie en archief toe aan instellingen als het ARCA, het KADOC, het *Mundaneum* en het AMSAB. Een deel van zijn documentatie en archief met betrekking tot MIR, IRG, BDJ en andere anti-militaristische instellingen bevindt zich op het SOMA, maar is vooralsnog niet ontsloten.

Een kopie van de voorlopige inventaris van de over tien instellingen verspreidearchieven en collecties Van Lierde is beschikbaar op het SOMA.

Wie informatie zoekt over het CRISP kan best, behalve bij het archief Van Lierde zelf, ook steeds het archief van het CEDAF raadplegen en vice versa. Voor de periode 1970-1971 is dat zelfs noodzakelijk.

Les fonds d'archives CRISP, CEDAF et *Pool d'Édition et de Rédaction* (PER) ne sont pas publics et ne peuvent donc pas être consultés sans autorisation expresse.

Les fonds d'archives rendus accessibles dans cet inventaire ne sont pas complets. D'autres archives constituées par ces organisations et associations se trouvent sans doute chez leurs administrateurs et collaborateurs.

Les archives Jean Van Lierde sont également loin d'être complètes. Au cours de la décennie écoulée, il a confié d'autres parties de sa bibliothèque, documentation et archives à des institutions comme l'ARCA, le KADOC, le *Mundaneum* et l'AMSAB. Une très grande partie de ses documents et archives ayant trait aux MIR, IRG, CSCJ et à d'autres institutions anti-militaristes, se trouve au CEGES, mais n'est jusqu'à présent pas encore accessible.

Une copie de l'inventaire provisoire des archives et collections Van Lierde dispersées dans les dix institutions peut être obtenue au CEGES/SOMA.

Qui recherche des informations sur le CRISP, sera bien avisé de consulter aussi, en dehors des archives Van Lierde proprement dites, les archives du CEDAF (et vice versa). Cette démarche est même indispensable pour la période 1970-1971.

LIJST VAN AFKORTINGEN / LISTE DES ABRÉVIATIONS

ABOS	Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking
APA	Les Amis de Présence Africaine
BV	Benoit Verhaegen
CEDAF	Centre d'Étude et de Documentation Africaines
CRISP	Centre de Recherche et d'Information Socio-Politiques
INEP	Institut National d'Études Politiques
IPC	Institut Politique Congolais
IRES	Institut de Recherches Économiques et Sociales
JGL	Jules Gérard-Libois
JVL	Jean Van Lierde
MNC/L	Mouvement National Congolais/Lumumba
ONRD	Office National de Recherche
PER	Pool d'Édition et de Rédaction
RDC	République Démocratique du Congo
UNAZA	Université Nationale du Zaïre

Inventaris

I. ARCHIEF JEAN VAN LIERDE

A. Archief

1. Stukken van algemene en persoonlijke aard

1.1. Briefwisseling

1. Briefwisseling met Stephan de Lannoy betreffende diverse onderwerpen uit de internationale politiek.
1955-1958, 1992; 1 omslag.
2. Briefwisseling met Jean Brück.
1957-1959, 1984, 1986; 1 omslag.
Met in bijlage knipsel van het overlijdensbericht van Jean Brück. 30/4/1986.
3. Diverse persoonlijke brieven aan en documenten van JVL (niet specifiek over Kongo).
1963-2000; 1 omslag.
4. Ingekomen brieven van Cléo Kamitatu en familieleden betreffende persoonlijke (financiële en familiale) aangelegenheden.
1972-1978; 1 omslag.
5. Briefwisseling betreffende het lidmaatschap van de *Association des Ecrivains de Langue Française*.
1980, 1984; 1 omslag.

1.2. Overige stukken betreffende Jean Van Lierde

6. Tekst over en interview met JVL betreffende Kongo 1959-1978 door Jean-Marie Muller.
1978; 3 stukken.

7. Stukken betreffende het archief JVL.
1990, 1993, 2000; 1 omslag.
8. Diverse biografische nota's van en over JVL en stukken betreffende zijn familie.
Z.d.; 1 omslag.

2. Stukken betreffende zijn activiteitsgebieden

2.1. Stukken betreffende politiek-maatschappelijke activiteiten op Belgisch niveau

9. Onderwerpsmap betreffende de activiteiten van de CSC-vakbondscentrale *Centrale Nationale des Employés*.
1940-1941, 1950, 1952, 1956-1958; 1 omslag.
10. Briefwisseling en documenten betreffende begin maatschappelijke activiteiten: *Scouts Routiers du Brabant wallon (Scouts Baden-Powell de Belgique)*, *PSC Equipes de Jeunes (Commission coloniale)*, *Jeunes Gardes Socialistes*, *Jeunesse Ouvrière Chrétienne*.
1949-1958; 1 omslag.
11. Dossier betreffende de eind 1957 aangebrachte veranderingen in de loonbarema's van de chemiesector.
1956-1957; 1 omslag.
12. Uitnodigingen voor bijeenkomsten van de *Groupe Esprit*. Met bijlagen.
1957-1958; 6 stukken.

2.2. Stukken betreffende de derde wereld in het algemeen en Kongo / Zaïre / République Démocratique du Congo in het bijzonder

2.2.1. Briefwisseling, nota's en andere stukken van en geordend door Jean Van Lierde

13. Briefwisseling met Thomas Kanza, Tony Nyatti-Mandungu en anderen betreffende onafhankelijkheidsbeweging, toestand na de onafhankelijkheid en politieke en militaire anti-Mobutu-oppositie.
1956-1972; 2 omslagen.

14. Chronologisch geordende afschriften van briefwisseling met Thomas Kanza, Tony Nyatti-Mandungu en anderen betreffende onafhankelijkheidsbeweging, toestand na de onafhankelijkheid en politieke en militaire anti-Mobutu oppositie.
1956-1972; 1 omslag.
NB. Voor de originelen, zie inventarisnummer 13.
15. Index op de briefwisseling uit inventarisnummer 14, geordend volgens afzender/bestemming.
22/5/1996; 1 stuk.
16. Dossier met uitgetikte en ‘originale’ teksten, nota’s en uitgaande brieven van JVL betreffende toestand in Afrika, (Belgisch) Kongo/Zaire en (moord op) Lumumba in het bijzonder.
1957-1971; 1 omslag.
17. Dossier betreffende het verslag gemaakt als lid van een examenjury (bespreking van het werk van L.H. Pongo over de *Enquête sur quelques manifestations de l’adaptation des étudiants congolais vivant dans l’agglomération bruxelloise*).
[1964]; 1 omslag.

2.2.2. Stukken betreffende verenigingen waarin hij actief was

2.2.2.1. Stukken betreffende CRISP en CEDAF (later Institut Africain).

18. Fotokopie van een staat bevattende een overzicht van door JVL geleverde prestaties voor de organisaties CRISP en CEDAF.
11/1977; 1 stuk; 2 ex.
19. Verslag van de tweede CEDAF-studiedag over *Etats, crises politiques et décadence économique en Afrique Centrale* (12 januari 1980).
[1980]; 1 stuk.
20. Circulaire ter uitnodiging voor de vijfde CEDAF-studiedag ter evaluatie van het onderzoeksproject *Transfert de Technologie et Emploi en Afrique*. Met bijlage.
10/5/1983; 1 stuk.
21. Ingekomen brief van het CEDAF betreffende aanvraagformulier extra handtekening voor BBL-rekeningen.
24/6/1983; 1 stuk.

22. Briefwisseling met Olivier Deleuze betreffende parlementaire vraag van Ecolo over competentie CRISP inzake ontwikkelingssamenwerking. Met bijlagen.
1985; 1 omslag.
23. Stukken betreffende de omvorming/het opgaan van het CEDAF tot/in het *Institut Africain*.
1985-1990, 1992-1993; 1 omslag.
24. Stukken betreffende Algemene Vergaderingen en Beheerraden van het CEDAF/*Institut Africain*.
1985-1991, 1993-1994, 1996-1997, 2000; 1 pak.
25. Dossier betreffende het onderzoeksproject *Patrice Lumumba et la décolonisation du Zaïre*.
1987; 1 omslag.
NB. JVL was lid van het Internationaal Comité dat dit project begeleidde.
26. Stukken betreffende de overdracht door de *Vriendenkring Algerije* van archief- en documentatiemateriaal aan het *Institut Africain/CEDAF*.
1-4/1988; 1 omslag.
27. Stukken betreffende de opheffing van de verantwoordelijkheid van JVL inzake de financiële waarborg voor het CEDAF.
1991-1992; 1 omslag.
Met retroactum. 1982.
28. Fotokopieën van ingekomen brieven van het *Institut Africain* betreffende het publiceren van de ledenlijst van de *Conseil d'Administration* naar aanleiding van het verdwijnen van de instelling.
19/2/2001; 2 stukken.

2.2.2.2. *Stukken betreffende Les Amis de Présence Africaine*

29. Reeks inleidingen van JVL op voordrachtgevers bij *Les Amis de Présence Africaine*.
1958-1962; 1 omslag.
30. Stukken betreffende de publicatie van een historisch overzicht van *Les Amis de Présence Africaine*.
1991, 1993; 1 omslag.

31. Uitgaande brief betreffende een vraag om informatie over een oude vriend van *Les Amis de Présence Africaine*, Gaetan Sebudandi.
12/1994; 1 omslag.
Met retroacta. 1960.
32. Concept van de publicatie *Présence Africaine (1958-1960) et la Tribune du Tiers-Monde (1960-1963-1974)* van Pierre Houart.
Z.d.; 1 deel.
Met in bijlage foto's betreffende de onafhankelijkheid van Kongo. 1960-1961.

2.2.3. Stukken betreffende Kongo-Zaire-RDC

2.2.3.1. Stukken van algemene aard

33. Occasionele briefwisseling en andere stukken voor of in verband met JVL (deels als CRISP) betreffende gebeurtenissen in en i.v.m. (Belgisch) Kongo/Zaire.
1957-1977; 1 omslag.

2.2.3.2. Stukken betreffende Belgisch Kongo

2.2.3.2.1. Tijdens de gebeurtenissen

34. Ingekomen brieven van Marcel ? (*Otraco*, Thysville) betreffende de socio-politieke situatie in Kongo.
1950-1954, 1956; 1 omslag.
35. Ingekomen brieven van André Cordy, onderbureaucheef van de Secretariaten bij de koloniale administratie en bijgevoegd rechter (Kasaï) onder meer betreffende het dagelijks leven in Kongo.
1952-1958; 1 omslag.
36. Ingekomen brieven van H. Matota (*Filosofisch en Theologisch College van de Sociëteit van Jezus*, Leuven) betreffende het door blanken en zwarten samen oplossen van de problemen in Kongo, naar aanleiding van een artikel van JVL.
14/1-10/2/1957; 2 stukken.

2.2.3.2.2. Onderzoek en media

37. Briefwisseling met abbé Paquet en documenten Paquet betreffende de

houding van de missionarissen ten aanzien van de Kongolezen.
1951-1998; 1 omslag.

38. Nota's van JVL en documentatie ter stoffering van activiteit van het CARCOB over *Subversion au Congo. Les communistes belges et le Congo 1945-1960*.
1955-1998; 1 omslag.
NB. Zie ook inventarisnummer 41.

39. Briefwisseling met Nicola Tranfaglia betreffende het schrijven van een bijdrage over het Belgische kolonialisme in Afrika voor de *Dizionario critico di storia contemporanea*.
4-5/1974; 1 omslag.

40. Ingekomen brief van J. Grootaert (oud-magistraat in Belgisch Kongo) betreffende zijn bijdrage aan het debat na de heruitzending van het TV-programma *Boula Matari*.
9/9/1984; 1 stuk.
Met in bijlage nota's betreffende de Belgische koloniale politiek en rechtspraak. 15/4/1984.

41. Dossier betreffende deelname van JVL aan activiteit van het CARCOB over *Subversion au Congo. Les communistes belges et le Congo 1945-1960*.
1998; 1 omslag.

2.2.3.3. *Stukken betreffende Lumumba en de onafhankelijkheid (voorgeschiedenis en gevolgen)*

2.2.3.3.1. *Tijdens de gebeurtenissen*

42. Fotokopieën en afschriften van ingekomen brieven van Thomas Kanza (periode 1957-1961) en enkele nota's en diversen (ca. 1990).
1957-1992; 1 omslag.
NB. Bepaalde stukken komen ook voor in inventarisnummer 13 en 14.
43. Fotokopieën van ingekomen convocatiebrieven voor vergaderingen van de *Association des Etudiants Noirs* (Leuven).
1959; 3 stukken.
44. Ingekomen brieven en documenten van Lumumba voor JVL vooral betreffende de periode vlak voor en na de onafhankelijkheid.

1959-1960; 1 omslag.

NB. Het betreft originele stukken en negatiefkopieën.

45. Stukken betreffende de reis van JVL naar Kongo ten tijde van de onafhankelijkheid en zijn samenwerking met Lumumba.
1960; 1 omslag.
46. Ingekomen brieven van Jean Danguy betreffende Lumumba en de toestand in Kongo.
1960; 2 stukken.
47. Ingekomen brieven van koloniale aangaande hun negatieve houding tegenover de onafhankelijkheid.
4-5/1960; 2 stukken.

2.2.3.3.2. Onderzoek en media

48. Dossier met nota's, briefwisseling, knipsels en foto's betreffende kapitein Gat, aanwezig bij de moord op Lumumba.
1961-65; 1 omslag.
49. Dossier, hoofdzakelijk briefwisseling met Roger Anstey (*University of Durham*), betreffende een artikel van Anstey over Lumumba.
1965; 1 omslag.
50. Interviews met getuigen van de gebeurtenissen in de periode rond de moord op Lumumba, met vragenlijsten.
1965; 1 omslag.
51. (Concept)teksten (onder meer van JVL) betreffende (de moord op) Lumumba.
1965-2000; 7 stukken.
52. Briefwisseling met en teksten van R. Van den Heuvel, getuige van de voorbereidingen voor de moord op Lumumba en teksten van Van den Heuvel.
1966; 1 omslag.
NB. Bevat een brief van JVL aan Adoula over *ibid.* en een officiële verklaring van Adoula uit 1964.
53. Ingekomen brieven van Robin McKown betreffende (opzoeken voor) haar boek *Lumumba. A biography*.
1968-1970; 4 stukken.

54. Briefwisseling met Margrit de Sabloniere betreffende foto's van de gevangenschap van Lumumba en de rol van Jef Van Bilsen.
1970; 5 stukken.
55. Briefwisseling met E. Glinne en P. Vanden Boeynants betreffende kapitein Gat, aanwezig bij de moord op Lumumba.
1972; 4 stukken.
56. Dossier over de TV-reeks *Les dossiers de l'après-guerre – la décolonisation* van de RTBF: circulaires, tekst van het debat *Du collègue des commissaires à la mort de Lumumba* (met medewerking van JVL), ingekomen brieven van Jacques Verhaegen en Henry Rosy aan JVL en JGL betreffende de affaire Katanga en Stanleystad in 1964.
1974; 1 omslag.
57. Dossier betreffende de medewerking van JVL aan een Zaïre-nummer van *La Flaque*, tijdschrift van de *Assemblée Générale des Etudiants de Louvain* en aan een debat van die vereniging.
9-11/1980; 1 omslag.
58. Diverse briefwisseling en opgezonden stukken betreffende Kongo/Zaïre/RDC, meestal in verband met onderzoek en media over de gebeurtenissen aldaar vanaf 1960.
1984-2001; 1 omslag.
59. Briefwisseling met Jacques Brassinne betreffende diens onderzoek naar de moord op Lumumba. Met bijlagen.
1987, 1989; 1 omslag.
NB. Zie ook inventarisnummers 16, 48 en 55.
60. Briefwisseling met J. Brassinne en nota's van JVL betreffende geplande tekst over de blanke raadgevers van de Kongolezen op de rondetafelconferentie van 1960.
1987-1989; 1 omslag.
NB. Bevat enkele documenten en concepttekst *Les 'conseillers' des délégations congolaises à la conférence de la table ronde, 20/1-20/2 1960*⁷.

---

⁷

Zie J. BRASSINE, *Les conseillers à la table ronde belgo-congolaise*, 1989 (CH/CRISP 1263-1264).

61. Briefwisseling met Suzanne Houyoux onder meer betreffende geplande uitgave van *Quand Césaire écrit Lumumba parle. Edition commentée de 'Une saison au Congo'*.
1987-1994; 2 pakken.
NB. Bevat ook voorstudies en uittreksels van S. Brichaux-Houyoux, *Aime Césaire: Une saison au Congo*, annotated edition, University of Virginia, 1990 (voor de volledige versie, zie bibliotheek SOMA; vooral interessant voor het uitgebreide notenapparaat) met een voordracht van JVL uit 1961.
62. Dossier betreffende de film *Lumumba, la mort du prophète* van Raoul Peck.
1990-1992; 1 omslag.
63. Dossier betreffende het geplande werk *Chronique des Amis de Présence Africaine à Bruxelles 1958-63* met onder andere documenten uit 1958-1961 (o.a. voorgeschiedenis onafhankelijkheid), deel van het manuscript en een oude inventaris van documenten JVL over Lumumba.
1990-1993; 1 omslag.
64. Briefwisseling met Jef Van Bilsen over de toestand in Kongo in 1960 en over een brief (in bijlage) van Lumumba aan Van Bilsen van 30 december 1959.
7-8/1991; 5 stukken.
65. Briefwisseling met BV over *Qui a tué Lumumba* van J. Brassinne en J. Kestergat en over een gepland werk van C. Houyoux. Met bijlagen.
1991-1992; 1 omslag.
66. Briefwisseling met Henry Rosy over Lumumba in 1959-1961.
1992-94; 1 omslag.
67. Briefwisseling met dr. G. Pieters, auteur van de overlijdensakte van Lumumba. Met bijlagen.
1993; 1 omslag.
68. Ingekomen brief voor JGL betreffende de vorming van het zogenaamde *Front Commun Congolais*, begin 1960. Met bijlagen.
3/12/1993; 1 omslag.
69. Ingekomen brief van Jef Van Bilsen betreffende de gebeurtenissen van 30 juni 1960 te Leopoldstad (toespraak van Lumumba).
26/1/1994; 1 stuk.

70. Briefwisseling betreffende het colloquium *Un héros africain dans ses images: Patrice Lumumba* (Universität Bayreuth, december 1994). 1994; 1 omslag.
71. Briefwisseling met Pierre Halen (Universität Bayreuth) betreffende boek over Lumumba. Met bijlagen. 1996; 7 stukken.

2.2.3.4. Stukken betreffende het onafhankelijke Kongo/Zaire/RDC

2.2.3.4.1. Stukken voornamelijk betreffende contacten met de anti-Mobutu-oppositie

72. Ingekomen brieven van Thomas Kanza (Londen en Nairobi) betreffende onder meer contacten met Belgen. 1961-1966; 1 omslag.
NB. Zie ook inventarisnummer 42.
73. Ingekomen brieven van Ramon Borgerhoff betreffende de afscheiding van Katanga. 8/1962; 2 stukken.
74. Fotokopie van een ingekomen brief van Gérard Buakasa-Butulu waarin JVL door de *Union Générale des Etudiants Congolais* wordt uitgenodigd een spreekbeurt te houden over *La pensée politique des leaders africains*. 19/12/1963; 1 stuk.
75. Dossier betreffende Christophe Gbenye en het staken van diens anti-Mobutu-actie. 1970-1971; 1 omslag.
NB. Brieven van Lukunku komen ook voor in inventarisnummer 14.
76. Briefwisseling en nota's van en betreffende de verdeelde anti-Mobutu-oppositie in Europa en Afrika: *Front de Libération nationale congolais, MNC/L renove, Convention des Democrates socialistes du Congo/Kinshasa, Front Socialiste Africain, Mouvement Révolutionnaire du Congo, Comité Zaire, Kamitatu, Mokede, Moshelenge, Bidalira, Nyeluki*. 1975-1978; 1 omslag.
77. Dossier betreffende de toestand in Zaire in het voorjaar van 1977 en de guerilla tegen het regime. 3-7/1977; 1 omslag.
NB. Bevat een brief over wapenleveringen aan het MNC/L en een

statement voor het *Subcommittee Africa* van het *US House of Representatives*.

78. Briefwisseling met en circulaire van Zaïrese anti-Mobutu-organisaties en personen: *La lettre du Zaïre, Comité Lumumba Suisse, Eglise de Jésus Christ par le prophète Kimbangu, Bref-Zaïre, Ligue Zaïroise des Droits de l'Homme, Parti social-démocrate du Zaïre, Club des Etudiants zaïrois, Justice et libération, Organisation des Progressistes du Congo, Etudiants congolais progressistes, Parti de la Démocratie républicaine et chrétienne, Refondation de l'Opposition radicale congolaise, Kabuza, Emongo Lomomba, N'Zamba, Bongoy, Mbaya, Omonombe, Mukana Wa Katenda, Lupaka, N'Dom.*
1982-1996; 1 omslag.
79. Dossier betreffende weigering verblijfsvergunning voor François Lumumba.
1984; 1 omslag.
80. '*Lettre ouverte au Président Mobutu*', open brief van JVL aan Mobutu.
12/1985; 1 stuk.
81. Dossier betreffende de aanhouding van de socialistische militant Ronald Van Den Bogaert in Zaïre en de tussenkomst van JVL.
1985-1986; 1 omslag.
82. Dossier bevattende circulaire, briefwisseling en nota's betreffende abbé José Mpundu en de groep AMOS (evangelische geweldloosheid voor democratie in Zaïre; Kimbangisme).
1994; 1 omslag.

2.2.3.4.2. Stukken betreffende het Kabila-regime

83. Nota's en open brieven met betrekking tot politieke gevangenen onder het Kabila-regime en het alarmeren van de publieke opinie.
1997-1998; 1 omslag.
84. Briefwisseling met Benoit Lukunku, Valère N'Zamba en Erik Kennes met betrekking tot de toestand na de machtsovername. Met bijlagen.
1997-1999; 4 stukken.
85. Ingekomen brief van J.J. Wondo Omanyundu betreffende een vredesplan voor Kongo. Met plan in bijlage.
16/6/1999; 1 omslag.

2.2.3.4.3. Onderzoek en media

86. Dossier met diverse teksten, nota's en briefwisseling betreffende Mulele (rebellieën in Kongo).
1964-1986 (vooral 1970); 1 omslag.
87. Briefwisseling van JVL en anderen betreffende de houding van Kerk/Oblaten tegenover (zwarte) geestelijken naar aanleiding van opstand in Kwilu.
1965[-1997]; 1 omslag.
88. Uitnodiging met bijlagen voor de algemene vergadering van het *Centre Tricontinental* (documentatie en studie over de derde wereld).
4/1978; 2 stukken.
89. Circulaire ter uitnodiging voor de doctoraatsverdediging geschiedenis van Chubaka Bishikwabo op vrijdag 29 januari 1982.
[1982]; 1 stuk.
90. Circulaire ter uitnodiging voor een conferentie over *Mythes et réalités de la Coopération Europe-ACP*.
18/4/1982; 1 stuk.
91. Dossier betreffende de deelname van JVL aan de conferentie *Rebellions/Révolutions en Afrique centrale* (Parijs).
12/1984; 1 omslag.
92. Dossier betreffende de deelname van JVL aan het colloquium *25 Ans d'indépendance du Congo-Zaïre* van de POS/SAP.
1985; 1 omslag.
93. Dossier betreffende het colloquium *Les rebellions et guerres révolutionnaires en Afrique Centrale. Le cas de l'est du Zaïre (1963-65)* van het CEDAF (Brussel, april 1986): briefwisseling, tekst en nota's JVL, uittreksels van publicaties.
1985-1987; 1 omslag.
94. Nota's en knipsels over de controversie JVL-Ludo Martens betreffende de rol van Mulele en de guerilla in Kongo/Zaïre.
1986-1989; 1 omslag.

95. Dossier betreffende de voorbereiding van de geplande publicatie *Che Guevara dans la guerilla congolaise*.
1988-1996; 1 pak.
96. Tekst onderzoekproject *Problématique de la construction démocratique en Afrique noire* van P.-F. Kasongo-Ngoy Makita-Makita. Met in bijlage sollicitatiebrief aan JGL (in kader CRISP ?).
8/9/1992; 1 stuk.
97. Briefwisseling JGL-BV-JVL betreffende Cubaanse militairen in Kongo in 1965 (betreft ook de coaching van Lumumba door JVL). Met bijlagen.
1993-1994; 1 omslag.
98. Briefwisseling met Didier de Lannoy, N’Kanza Dolumingu en Justin Kankwenda Mbaya betreffende sociaal-wetenschappelijk en historisch onderzoek over onafhankelijk Kongo en Zaïre.
1994-1997; 1 omslag.
99. Briefwisseling met en ontwerpstukken van JVL betreffende zijn artikel *Kabila: hier in La libération du Congo-Zaïre* van de GRIP (*Institut de Recherche et d’Information sur la Paix*)/Complexe.
1997; 1 omslag.
100. Dossier betreffende de geplande publicatie *La Mobutose* van Okito Bene-Bene.
1997; 1 omslag.

2.2.4. Stukken betreffende overige derde wereldlanden

101. Brieven van François ? aan Jean en Claire Van Lierde betreffende de toestand in Rabat (Algerije).
1959-1960; 2 stukken.
102. Ingekomen brief van Jacqueline Jank betreffende haar werk als lerares in Guinea.
2/6/1962; 1 stuk.
103. Fotokopie van een nota voor het *Comité de programmation de POL-HIS* betreffende *Des Belges dans la guerre d’Algérie 1954-1962*.
Z.d (ca. 1991); 1 stuk.

104. Stukken betreffende de acties tegen de economische boycot van Cuba. 1991-1992, 1996, 1998; 1 omslag.

B. Documentatie betreffende

1. Organisaties waarin Jean Van Lierde actief was

105. Stukken betreffende de aanslagen van racistische en fascistische jongeren op de uitstalramen van *Présence Africaine*. 1964; 1 omslag.
106. Fotokopieën van documenten betreffende het *Congrès des Ecrivains francophones* en Guy de Bosschère in het kader van de internationale relaties van het CEDAF. 1988; 1 stuk.
107. Tekst over het non-conformistische culturele weekblad *7 Jours* in 1956-1957 waaraan JVL meewerkte (met enkele artikels van JVL betreffende kolonialisme). 1997; 1 omslag.
108. Knipseldossier met betrekking tot *Présence Africaine/Le Livre Africain*, CRISP, CEDAF en *Esprit*. 1959-1999; 1 omslag.

2. Derde wereld in het algemeen en Kongo/Zaire/RDC in het bijzonder

2.1. Algemeen

109. Chronologisch gerangschikte knipsels betreffende Kongo-Zaire-RDC-Afrika. 1956-2001; 2 dozen.
110. Teksten van de *Namibia International Conference* onder auspiciën van de SWAPO (Brussel, mei 1972). [1972]; 1 pak.

2.2. Kongo-Zaïre-RDC

2.2.1. Algemeen

111. Documentatiemap bestaande uit titelbladzijden en folders van werken in verband met Kongo-Zaïre. Met een lijst van artikels.
1960-1999; 1 omslag.
NB. Diende mogelijk voor een bibliografie.

2.2.2. Belgisch Kongo

112. Abstracts van de bijdragen voor het symposium *De honderdste Verjaring van de Onafhankelijke Kongostaat* van de *Academie voor Overzeese Wetenschappen*.
1985; 1 omslag.

2.2.3. Lumumba en de onafhankelijkheid (voorgeschiedenis en gevolgen)

2.2.3.1. Tijdens de gebeurtenissen

113. Tekst van het plan-Van Bilsen: *Un plan de 30 ans pour l'émancipation politique de l'Afrique belge*.
1956; 1 stuk.
114. Uitgaande brief (uit gevangenschap) van Lumumba aan de Gouverneur-generaal betreffende sociale hulp voor zijn kinderen.
17/10/1956; 1 stuk.
115. Tekst van toespraak door Kasavubu te Dendale over voorwaarden van de onafhankelijkheid.
20/4/1958; 1 stuk.
116. '*Liste des étudiants belges (européens ou congolais) bénéficiaires d'une bourse d'études en Belgique*', lijst van beursstudenten.
1958; 1 stuk.
117. Dossier getiteld *Mouvements nationaux congolais (Léo-janvier 59)* bevattende open brieven en manifesten van die bewegingen, knipsels, voorbereidende nota's en tekst *Les mouvements politiques à Léopoldville* (MNC, Kasavubu, Abako).
1958; 1 omslag.

118. Reeks aanwezigheidslijsten betreffende vergaderingen, studiedagen enz. met Kongolezen te Brussel (onder andere drie *Rencontres avec les leaders congolais* en ontmoetingen in het kader van *Les Amis de Présence Africaine*).
1958-1960; 12 stukken.
119. Dossier over de opstand te Leopoldstad in januari 1959, in het bijzonder de rol van de *Force Publique* en de eventuele inzet van miliciens uit België (ook: Kongolese studenten in Brussel).
1959; 1 omslag.
NB. Bevat vertrouwelijke nota's van generaal Janssens, opperbevelhebber van de *Force Publique*.
120. Dossier met betrekking tot de actie tegen de eventuele inzet van miliciens uit België in Kongo naar aanleiding van de opstand te Leopoldstad in januari 1959.
1959; 1 omslag.
121. Kopie van de nota's *Plan administratif de la République Kongo-central* en *Memorandum de l'entretien du 30/8/1959* (Scholler, d'Aspremont, Stenmans, Piron) over de onafhankelijkheid.
1959; 2 stukken.
122. Dossier fotokopieën (negatieven) en kopieën van brieven, nota's en vlugschriften van voor- en tegenstanders (drukkingsgroepen) van de onafhankelijkheid.
1959; 1 omslag.
123. Gestencilde kopieën van persoonlijke (*sic*) brieven van Victor Nendaka, lid *Conseil de Gouvernement*, aan Belgische autoriteiten betreffende miskennis juridische rechten.
3-5/1959; 1 omslag.
124. Missives van het *Mouvement Solidaire Muluba* aan Belgische autoriteiten betreffende Baluba's en Lulua's in Kasai.
7/1959; 1 omslag.
125. Dossier van de advocaten Marres en Rom betreffende het proces tegen Lumumba voor de Rechtbank van 1e aanleg te Stanleystad wegens ordeverstoring.
9/1959-1/1960; 1 omslag.
NB. Verkleinde foto's van de stukken.

126. Dossier met documenten betreffende fondsenwerving voor Lumumba en het MNC (betaling van propaganda).
1960; 5 stukken.
127. Perscommuniqués van het Katangese Staatssecretariaat voor informatie.
1960; 2 stukken.
128. Notulen van Kongolese ministerraden van 9, 13 en 16 augustus 1960 (kopieën *Schornburg Center for Research in Black Culture*).
[1960]; 1 omslag.
129. Dossier fotokopieën (negatieven) en kopieën van deels geheime verslagen, processen-verbaal, brieven, nota's en inlichtingssteekkaarten (personen) afkomstig van door Belgen bemande diensten in Kongo, onder andere de "Kongolese" Staatsveiligheid, en Belgische/koloniale autoriteiten met betrekking tot de evolutie van de toestand in Kongo en in het bijzonder in Katanga.
5-8/1960; 1 omslag.
130. Nota's voor pro-Lumumbistische personaliteiten met betrekking tot de te gebruiken tactiek na de afzetting van Lumumba en de eventuele vorming van een regering-Ileo.
[6 ?]/1960; 1 omslag.
131. '*Cabinda. Note pour Cobeal Congo*', nota betreffende de evacuatie van Sumbi.
19/7/1960; 1 stuk.
132. Vertrouwelijke nota's en brieven van Belgische raadgevers aan Tshombe (president van Katanga) betreffende diplomatieke en militaire actie van de staat Katanga.
1961; 3 stukken.
133. Uittreksels van vertrouwelijke documenten gecollationeerd door JVL, met name van de Katangese staatsveiligheid, betreffende toestand in Katanga tijdens de secessie, Lumumba enz.
1961; 4 stukken.
134. Persoonlijke briefwisseling Louis Mandala(?) - Pierre Wangata (beiden IPC), onder andere over de toestand in Kongo.
9-10/1961; 4 stukken.

135. Fotokopie van een pamflet van de *Cercle d'Etudes Africaines Patrice Lumumba* waarin wordt opgeroepen tot protest tegen een lezing van Jonas Mukamba voor *Tribune du Tiers-Monde*.
[9/11/1961 ?]; 1 stuk; 2 ex.
136. Briefwisseling van en aan Pierre Duvivier, oud-kabinetschef van binnenlandse zaken in de regering Lumumba en navorser bij het *Institut Politique Congolais*, betreffende vacatures.
1962; 1 omslag.
NB. Bevat enkele inlichtingen over de toestand in Kongo.
137. Detailkaarten en plans van plaats en omgeving van moord op Lumumba.
Z.d.; 1 omslag.

2.2.3.2. Onderzoek en media

138. Documentatiemap met uittreksels van werken en knipsels over Kongo in 1959-1961 (ten behoeve van S. Houyoux ?).
1959-1961, 1964, 1966, 1973, 1988-1991, 2000-2001, z.d.; 1 omslag.
139. Aankondiging van de publicatie *L'Afrique aux trois visages* van Pierre Houart, een uitgave van het *Centre de Documentation Internationale*.
[1962]; 1 stuk.
140. Dossier over het BRT-programma *Omtrent Kongo* van O. Grawet.
1965; 1 omslag.
141. Dossier betreffende het stuk van Aimé Césaire: *Une saison au Congo*.
1966-1968 en enkele latere stukken; 1 omslag.
NB. Bevat ook briefwisseling tussen JVL en Césaire.
142. (Ongepubliceerde) tekst van Paul (Debondnie ?) over Pierre Davister (*Spécial*), onder andere betreffende Tshombe en Lumumba.
1975 ?; 1 stuk.
143. Interview met Serge Michel (door J. Doneux) over de situatie in Kongo van 1960 tot de dood van Lumumba en de verhouding tot derde landen, in het bijzonder Noord-Afrika.
15/1/1981; 20 blz.
NB. Bevat uittreksels van S. Michel, *Nour le voilé*, Seuil, 1982.

144. Dossier over de film *Du Zaïre au Congo* van Chr. Mesnil en Y. Thanassekos.
1981-1982; 1 omslag.
145. Perscommuniqué *Inter Press Service* over de moord op Lumumba, met nota's.
1991; 1 omslag.
146. Concepttekst van Jules Emongo Lomomba, *P.E. Lumumba aux héritiers du futur*.
1994; 101 blz.
147. Drie concepthoofdstukken over de beginjaren van Lumumba (voor een biografische tekst?).
Z.d.; 4 stukken.
148. (Ongepubliceerde) teksten over Lumumba van respectievelijk Thomas Kanza, Jacques Marrès en Immanuel Wallerstein.
Z.d.; 3 stukken.
149. Tekst van A. Melot betreffende *Etat d'esprit et sécession du Katanga en 1960*.
Z.d.; 1 stuk.
150. Fotokopieën (uittreksels) uit het boek *Mukamba Kadiata Nzemba. Homme d'état Zaïrois* met betrekking tot de periode rond de onafhankelijkheid.
Z.d.; 1 stuk.
151. Documentatie betreffende de publicatie *La pénétration communiste au Congo. Commentaires et documents sur les événements de juin-novembre 1960* van Pierre Houart.
Z.d.; 3 stukken.

2.2.4. Onafhankelijk Kongo, Zaïre en RDC

2.2.4.1. Tijdens de gebeurtenissen

152. Kopieën van briefwisseling en andere documenten van en voor Jules Chomé betreffende de rebellieën in Kongo, in het bijzonder het *Comité National de Libération (Conseil Suprême de la Révolution, Kaïro)*.
1963-1967; 1 omslag.

NB. Bevat een communiqué van AZAP betreffende de terugkeer van Soumaliot in 1975.

153. Brieven van Gizenga aan Mobutu met democratiseringsvoorstellen.
1965, 1967, 1992; 3 stukken.
154. Dossier Vanhove (*Vereniging voor Belgische Belangen in Afrika*) betreffende miskenning van die belangen.
1974 ?; 5 stukken.
NB. Bevat een kopie van een verontschuldigingsschrijven van Lumumba uit 1950.
155. Documenten betreffende de Shaba-crisis van het voorjaar 1978 en de gebeurtenissen te Kolwezi.
1978; 3 stukken.
156. Dossier betreffende solidariteitsacties met de Zairese oppositie na de tweede Shaba-oorlog.
1978; 1 omslag.
NB. Bevat ook J.C. Willame, *La seconde guerre du Shaba*, CEDAF ?, dact., 1978 ?
157. Perscommuniqués en teksten van MNC/L, *Mouvement Congolais pour la Démocratie* (onder andere *Programme d'Action pour le redressement national*) en de zogenaamde groep van 13 uitgesloten parlementairen.
1981-84; 1 omslag.
158. Diverse vlugschriften, folders enz. betreffende Kongo en Afrika.
Hoofdzakelijk 1984-1998, 1 omslag.
159. Circulaires E. Glinne (Europarlementslid) betreffende resoluties tegen martelingen in Zaire.
1985-86; 3 stukken.
160. Dossier betreffende de auteur Eric Tandundu Bisikisi en het *Théâtre Patrice Lumumba*.
1988, 1 omslag.
161. Dossier betreffende de *Parti Démocratique et Socialiste Congolais* (Zaire), gebaseerd te Lausanne.
1988-89; 1 omslag.

162. Dossier met teksten van Anicet Mobe Fansiama (uittreksels uit *L'Africain*) vooral betreffende Zairese universitair en intellectuelen.
1989-91; 1 omslag.
163. Circulaire van de Groene fractie in het Europees parlement met motie over de toestand in Midden-Afrika, onder andere na de gebeurtenissen te Lubumbashi.
18.6.1990; 1 stuk.
164. Dossier met perscommuniqués en teksten van antikolonialistische USA-organisaties betreffende Zaire: *Rainbow Lobby* en *Zaire American Institute*.
1990; 1 omslag.
165. Stukken van Rwandese organisaties uit 1990 en en latere manifesten van Zairese partijen betreffende Rwandese kwestie en Burundi.
1990-2000; 1 omslag.
166. Circulaires *Comité Zaire Information* (Lyon).
1991, 1993; 1 omslag.
167. Verslag van de Zairese *Conférence Nationale Souveraine - Commission des Assassinats et des Violations des Droits de l'Homme*.
1992; 1 stuk ; 2 ex.
NB. Onvolledig
168. Documentatiemap studiedagen *Belgique-Zaire, quel avenir ?* georganiseerd door *Institut Africain/CEDAF, NCOS, CNCD, Broederlijk Delen, Association Belge des Africanistes*.
10/1993; 1 omslag.
169. Diverse stukken met betrekking tot de toestand na de machtsovername door Kabila.
1997-98; 1 omslag.
170. Fax van *Amnesty International* betreffende de *Republique Démocratique du Congo*.
11/2/1998; 1 stuk.
171. Dossier betreffende het interculturele (theater)uitwisselingsproject *Bruxelles, ville d'Afrique* van Virginie Jortay.
1999, 1 omslag.

172. Ontwerp-KB en verslag betreffende de ontwikkelingssamenwerking.
Z.d.; 2 stukken.

2.2.4.2. Onderzoek en media

173. (Werk)teksten van BV over contemporaine geschiedeniswetenschap over en in Zaïre/Afrika; bevat ook een tekst over Jean Schramme.
1969, ca. 1985; 5 stukken.
174. Anonieme tekst *Impérialisme et bourgeoisie nationale au Zaïre* (van BV ?).
Z.d. (1977 ?); 22 blz.
175. Werkteksten van de ronde tafels *Perspectives sur les rebellions / révolutions congolaises de 1963-65 (Zaïre)* en de conferentie *Rebellions / révolutions en Afrique contemporaine* van de *Université Paris VII – Laboratoire Tiers-monde, Afrique / Columbia University – Center of African Studies*.
1984; 1 omslag.
176. Teksten van het colloquium *Les rebellions et guerres révolutionnaires en Afrique Centrale. Le cas de l'est du Zaïre (1963-65)* van het CEDAF (Brussel, april 1986).
[1986]; 1 omslag.
177. Geannoteerde uittreksels van drukproeven (?) betreffende rebellieën in Kongo.
[1986 ?]; 1 omslag.
178. Documentatie met betrekking tot Che Guevara en zijn campagne(s) in Kongo (en Afrika), verzameld in het kader van/naar aanleiding van de publicatie *Che Guevara dans la guérilla congolaise*.
1987-1988, 1991-1992, 1994-1999; 1 pak.
179. Conferentiemap colloquium *Recherche-développement à Kisangani*, ULB/CEDAF, mei 1991.
1 omslag.
180. Door JVL geannoteerde kopie van E. Lejeune, *Laurent-Désiré Kabila, militant nationaliste congolais*.
1997; 1 stuk.

181. Documentatiedossier (vooral bestaande uit knipsels) betreffende Laurent-Désiré Kabila, voorgeschiedenis, machtsovername en Rwandees-Oegandese inval.
1997-98; 1 omslag.
182. *‘Une famille dans la tourmente. La famille Ntezimana dans la crise rwandaise’*, tekst van Laurien Ntezimana.
1998; 1 stuk.
183. Kopie van een artikel van JVL betreffende de eerste politieke daden van Kabila.
28/7/1998; 1 stuk.
Met in bijlage afschrift van een Ansichtkaart van Gbenye, Kabila, Bocheley, Massengho, Nyatti en Lukunku aan Jean Van Lierde. 18/11/1966.
184. Lijst van documenten gebruikt voor het werk *Mille et quatre jours. Contes du Zaïre et du Shaba* van F. Vandewalle.
Z.d.; 1 stuk.

2.3. Overige landen

185. Documentatiemap betreffende de Algerijnse oorlog.
1958-1961, 1986, 1988, 2000; 1 omslag.
186. Documentatie met betrekking tot Cuba en Che Guevara.
1973, 1991-1994, 1996-1999; 1 pak.

3. Personen

187. Documentatiemap overlijdens en huwelijken.
1959, 1983, 1985-1986, 1988, 1990-1994, 1996-2000; 1 omslag.

II. ARCHIEF VAN HET *CENTRE DE RECHERCHE ET D'INFORMATION SOCIO-POLITIQUES (CRISP)*⁸

1. Stukken betreffende de algemene werking van het CRISP

188. Dossier met ingekomen brieven en andere stukken (onder andere *Projet de travail du CRISP 1960*) betreffende de beginjaren van het CRISP.
1958-1960; 1 omslag.
189. Eerste omzendbrieven.
1958-1961; 1 omslag.
190. Dossier betreffende de oprichting van een *Institut d'Etudes des Religions et Humanisme traditionnels* te Abidjan. Vraag om expertise van het CRISP.
1961; 3 stukken.
191. Briefwisseling van en aan JVL betreffende verblijf in België van Ludvik Dembinski, hoogleraar aan de universiteit van Lublin.
1962; 1 omslag.
192. Thematische index op de artikels verschenen in *Courrier Hebdomadaire du CRISP* (1961-1964).
[1965 ?]; 1 deel.
193. Briefwisseling met James Coleman (*Makerere University College*) betreffende wetenschappelijke contacten.
1966; 4 stukken.
194. Documenten en balansen voor algemene vergaderingen.
1968-1972; 1 omslag.
NB. Onvolledig.
195. Diverse stukken betreffende (moeilijkheden bij) functionering, met varia.
1969-1984 (vooral 1979-82); 1 omslag.
196. Convocatiebrieven voor en verslagen van raden van beheer.
1975-1982; 1 omslag.
NB. Onvolledig.

---

⁸ Niet openbaar.

197. Lijsten van *coopérateurs* en personeel.
Tot 1979; 3 stukken.

2. Stukken betreffende de werking in verband met Kongo

2.1. Stukken betreffende informatiegaring

2.1.1. Stukken betreffende medewerkers en informanten

198. Persoonlijke steekkaarten van de vertrouwelijke medewerkers/informanten voor het bulletin *Congo*. Bevat ook enkele brieven.
1959; 1 omslag.
199. Dossier betreffende het opstarten van de werkgroep Kongo en de *Courrier Africain*. Bevat onder andere een vertrouwelijke lijst van eventuele informanten.
1959-1960; 1 omslag.
200. Dossier betreffende de informatiegaring over Kongo (*Projet de travail du CRISP août-nov. 1960*), bevat ‘technische’ en gedetailleerde inhoudelijke nota’s JVL en anderen over de politieke toestand.
1960-1961; 1 omslag.

2.1.2. Stukken betreffende buitenlandse missies van Van Lierde

201. Vertrouwelijke dagelijkse nota’s van JVL aan JGL (voorzitter - directeur-generaal CRISP) betreffende de toestand in de zomer 1960 te Leopoldstad.
6-8/1960; 1 omslag.
NB. Twee elkaar gedeeltelijk overlappende reeksen.
202. Nota’s JVL betreffende te contacteren personen voor en tijdens reis naar Kongo voor *Institut Politique Congolais IPC/CRISP*, medio 1963.
1963; 1 omslag.
NB. Bevat kort (voorbereidend ?) verslag over personaliteiten (24/2/1963).
203. Verslag reis JVL naar Dakar, Lagos en Leopoldstad betreffende *Institut National d’Etudes Politiques INEP* en andere samenwerkingsverbanden.
4/1966; 1 stuk.
204. Uitgaande brieven JVL (vanuit Kinshasa) aan JGL, Jorge Beys, Malou Julin en CRISP betreffende CRISP-aangelegenheden (publicaties,

financiën, samenwerking) en politieke en algemene toestand in Kinshasa. 6-7/1969; 1 omslag.

NB. Zie ook inventarisnummer 211.

2.1.3. “Chronologisch overzicht”

205. Dagelijks chronologisch overzicht van de gebeurtenissen in Kongo. 1967-1972; 15 ordners.

2.2. *Stukken betreffende samenwerking en contacten met Kongolese instellingen en personen*

206. Nota's van JGL/JVL en brieven betreffende begin functionering *Institut Politique Congolais* (IPC). 1960; 1 omslag.

207. Dossier over het begin van de samenwerking met Kongolese wetenschappelijke instellingen, in het bijzonder het IPC (later INEP) enz. 1960-1964; 1 omslag.

208. Briefwisseling met *The Ford Foundation* (New York/Lagos) aan JGL betreffende financiering IPC via CRISP. 1961-1963; 1 omslag.

209. Activiteitenverslag IPC van 17 maart 1962. Met bijlagen. 1962; 3 stukken.

210. Dossier betreffende de samenwerking tussen CRISP en het *Institut National d'Etudes Politiques* (INEP) te Leopoldstad (ex-IPC), onder andere financiële moeilijkheden. 1963-1967, 1972; 1 omslag.
NB. Bevat het INEP-jaarverslag 1967.

211. Briefwisseling en nota's betreffende moeilijkheden met Kongolese instituten gelieerd aan het 'subversieve' CRISP, in het bijzonder verbod voor het INEP om samen te werken met CRISP (het zgn *arrêté Tshisekedi*). 1969, 1971; 2 omslagen.
NB. Houdt verband met binnenlandse politieke moeilijkheden in Kongo.

212. Dossier betreffende de samenwerking met het *International Microfiche Center Nederland* inzake de microfilmopname van documenten met betrekking tot Kongo.

1969-1971; 1 omslag.

NB. Moet aangevraagd worden als nummer 332. Het gaat namelijk om een dossier dat oorspronkelijk gevormd werd door CRISP, maar later overgenomen werd door het in de loop van 1970 opgerichte CEDAF en materieel bij die archiefvormer werd ondergebracht.

213. Stukken betreffende aanbiedingen en vragen van Zairese studenten/wetenschappers.

1970-1977; 1 omslag.

2.3. Stukken betreffende de CRISP-publicaties

2.3.1. Eigen publicaties

214. Dossier met ingekomen brieven voor JVL, ‘Kongolese’ documenten, knipsels en voorbereidende nota’s voor een publicatie over de rellen te Leopoldstad in januari 1959, aanleiding en directe gevolgen.

1958-1960; 2 omslagen.

215. Uitgaande (vooral gericht aan JVL) en ingekomen briefwisseling van BV betreffende de eerste Kongo-uitgaven.

1960; 1 omslag.

216. Kopieën van originele telegrammen, vliedschema’s, andere officiële documenten en foto’s betreffende de laatste dagen van Lumumba, gebruikt als illustratie voor G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil.

12/1960-2/1961; 1 omslag.

NB. De auteursnamen zijn aliassen van JGL en Brassine.

217. Briefwisseling Fidele Nkundabagenzi-JVL-BV betreffende publicatie van CRISP-dossier *Rwanda politique*.

1960-1961; 1 omslag.

NB. Bevat stukken van de tekst.

218. Dossier betreffende uitgaven van de *Secteur africain du CRISP* al dan niet in samenwerking (IPC, INEP...): inhoudelijke en financiële aspecten.

1960-1964; 1 omslag.

219. Fotokopie van een ingekomen brief van het *Gouvernement Provincial du Kwilu* betreffende de goedkeuring en bestelling van de CRISP-publicatie *Parti Solidaire Africain (PSA). Documents, 1959-1960*.

24/9/1963; 1 stuk.

220. Briefwisseling betreffende CRISP-publicatievoorstellen over en in Kongo, dito problemen in de USA en reis van JGL aldaar.
1963-1965; 1 omslag.
221. Briefwisseling tussen JVL en Robert Cornevin (*Afrique contemporaine, éd. de la Documentation française/Association des Ecrivains de la Mer et de l'Outre-mer*) betreffende Kongo-uitgaven van CRISP en lidmaatschap AEFMOM.
1963-1965; 1 omslag.
222. Briefwisseling met *The University of Wisconsin Press* en J. Vansina (*History dept. University of Wisconsin*) over de rechten/vertaling van *Kingdoms of the Savanna* van Vansina en *Sécession au Katanga* van JGL.
1964; 1 omslag.
223. Uitgaande brieven betreffende de CRISP-uitgave *La décision politique en Belgique*.
1964; 5 stukken.
224. Brieven van JGL aan JVL betreffende 'Kongolese' uitgaven van de CRISP.
1964-1965; 1 omslag.
225. Briefwisseling met uitgevers betreffende gepland werk van G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil.
1965; 1 omslag.
226. Diverse briefwisseling betreffende inhoudelijke voorbereiding van G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil.
1965; 1 omslag.
227. Nota's van JVL en anderen betreffende laatste dagen van Lumumba (december 1960-februari 1961), mogelijk gebruikt voor G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil.
[1965-1966 ?]; 1 omslag.
228. Dossier betreffende diverse geplande 'Kongolese' publicaties van de CRISP.
1965-1972, 1 omslag.

229. Briefwisseling met Vansina betreffende publicaties over Kongo, met nota's.
1965-1966; 1 omslag.
230. Dossier over de geplande uitgave van *Histoire de la rébellion au Congo 1964-65* van Benoit Verhaegen.
1965-1966; 1 omslag.
231. Briefwisseling met *Princeton University Press* betreffende Engelse uitgave van *Congo 1964*.
1965-1966; 1 omslag.
232. Briefwisseling met *Princeton University Press* betreffende Engelse uitgave van *Congo 1965*.
1966; 1 omslag.
233. Dossier betreffende de productie van de fonoplaten *Patrice Lumumba parle*, CRISP/*Collection Texte-Image-Son*, door Sonopresse, Rotterdam.
1966, 1976; 1 omslag.
NB. Bevat ook platen en uitgetikte teksten.
234. Nota's, briefwisseling JVL, JGL, INEP, CRISP betreffende invoer en (het verbod op) de verkoop in Kongo van G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil.
1966-1967; 1 omslag.
235. Dossier betreffende de *Congo*-jaarboeken 1966, 1967 en 1968.
1966-1970; 1 omslag.
Bevat ook inhoudelijke teksten over de zaak van de Belgische militaire auditeurs (januari 1967), de studentenstaking van februari 1967 te Lovanium, de machtsverhoudingen op topniveau en een documentaire tekst over de MPR, de verkiezingen enz. (materiaal voor gepland *Congo 1970* ?).
236. Briefwisseling betreffende de uitgave en verspreiding van CRISP-publicaties in de Verenigde Staten via Herbert Weiss en de publicatie van vertalingen van werken van Weiss. Met bijlagen.
1966-1968; 2 omslagen.
Met retroactum. 24/9/1963.

237. Diverse verzoeken om informatie betreffende G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil, 1967, met knipsels.
1 omslag; 1967.
238. Briefwisseling JVL met uitgeverijen betreffende vertalingen van het werk van G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil, 1967.
1967-1970; 1 omslag.
239. Dossier betreffende het werk *Political Protest in the Congo* van Herbert Weiss, *N.Y. University*.
1968; 1 omslag.
240. Uitgaande briefwisseling betreffende stopzetting *Etudes Congolaises* en geplande artikels en briefwisseling naar aanleiding van het vervangen van het tijdschrift door een andere periodiek over Centraal-Afrika.
1970; 1 omslag.
241. Fotokopie van een brief van *Het Volk* aan CRISP betreffende een publicatie over de geschiedenis van Katanga.
27/4/1970; 1 stuk.
242. Catalogus van de door het CRISP uitgegeven publicaties in de sector Afrika.
1/1/1971; 1 stuk.
243. Dossier betreffende de vraag van Nadine Nyangama om een werk van haar over Burundi te publiceren.
6-7/1973; 1 omslag.
NB. Dit verzoek werd doorgespeeld aan het CEDAF.
244. Briefwisseling met Philippe Elebe ma Ekonzo (ambassadeur van Zaïre in België) betreffende het nalezen van zijn te publiceren werk *Les vautours de la mi-janvier '65*.
2-3/1975; 2 stukken.
NB. Het exemplaar van dit werk in bijlage werd geïntegreerd in de bibliotheek.
245. Briefwisseling tussen JGL en Romain Yakentchouk (*Université Catholique de Louvain*) betreffende het opnemen door CRISP van het co-editeurschap van een werk over het hoger onderwijs in Centraal-Afrika.
21-26/9/1975; 2 stukken.

246. Dossier betreffende de heruitgave van het werk van G. Heinz en H. Donnay, *Lumumba Patrice. Les cinquante derniers jours de sa vie*, CRISP/Le Seuil, 1967.
1975-1976 en 1984; 1 omslag.
247. Dossier betreffende de publicatie van *Le Zaïre contemporain* onder leiding van Jacques Vanderlinden (ULB).
3-7/1980; 1 omslag.
248. Dossier betreffende de vraag van de *Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer* om het opnemen van het co-editeurschap van het boek *Le Congo belge durant la Deuxième Guerre Mondiale. Recueil d'études – Bijdragen over Belgisch Congo tijdens de Tweede Wereldoorlog*.
7-9/1981; 1 omslag.
249. Dossier betreffende de heruitgave van *Congo 1964* en *Congo 1965* van de CRISP door *Princeton University Press*.
1988; 1 omslag.

2.3.2. Publicaties i.s.m. Kongolese instellingen

250. Ingekomen brieven van BV (*Lovanium*) aan JGL en JVL betreffende uitgaven van het *Institut de Recherches Economiques et Sociales IRES (Université Lovanium)*.
12/1959; 3 stukken.
251. Ingekomen brieven van Fernand Herman (ENDA, lid van het Comité van het IPC, Leopoldstad) betreffende uitgaven (van IRES en IPC) en politieke toestand in Kongo.
1960-1961; 1 omslag.
252. Ingekomen brieven van BV aan JVL en JGL betreffende uitgaven (CRISP/IPC) en de toestand in Kongo.
1960-1961; 1 omslag.
253. Ingekomen brieven van BV aan JVL en anderen betreffende uitgaven (van het IPC).
1960-1963; 1 omslag.
254. Diverse ingekomen brieven aan JVL betreffende (materiaal voor) publicaties over Kongo (van IRES ?).
1960-1965; 1 omslag.

255. Briefwisseling met Charles-Ferdinand Nothomb, Dominique Ryelandt en BV (deels IPC) betreffende uitgaven en bestellingen CRISP/IPC.
1961-1962; 1 omslag.
256. Ingekomen brieven van Fernand Herman betreffende uitgaven CRISP/IPC.
1961-1964; 1 omslag.
257. Briefwisseling betreffende de Franse vertaling van *Politics in the Congo* van Crawford Young voor en door CRISP/IRES.
1963-1968; 1 omslag.
258. Ingekomen brieven van BV betreffende uitgaven van het IRES (*Etudes Congolaises, Cahiers Economiques*).
1964; 1 omslag.
259. Briefwisseling met Bernadette Lacroix (secretaresse publicaties van het IRES) betreffende publicaties CRISP/IRES.
1964-1965; 1 omslag.
260. Facturen betreffende levering van publicaties aan *Université Lovanium-IRES*.
1964-1969; 1 omslag.
261. Briefwisseling en nota's CRISP- IRES betreffende (financiële) prestaties IRES bij uitgaven CRISP/IRES.
1964-1972; 1 omslag.
262. Ingekomen brieven van BV betreffende uitgaven van het IRES (zie hoger en *Rebellions*).
1965; 1 omslag.
263. Onderwerpsmap betreffende de uitgave van publicaties in samenwerking met IRES.
1965; 1 omslag.
264. Ingekomen brieven van BV betreffende uitgaven van het IRES (zie hoger).
1966; 1 omslag.

265. Briefwisseling met IRES en *Université Officielle du Congo* betreffende project *Editions Universitaires du Congo* en moeilijkheden bij de eerste geplande uitgaven.
1966-1968; 3 omslagen.
NB. Bevat een vertrouwelijk verslag van de reis Dakar-Lagos-Leopoldstad van JVL (lente 1966).
266. Ingekomen brieven van BV aan JGL en JVL betreffende uitgaven *Travaux Africains du CRISP*, IRES, *Office National de Recherche* (ONRD), enz.
1969-1970; 1 omslag.
267. Onderwerpsmap betreffende de uitgave van publicaties in samenwerking met IRES.
1969-1971; 1 omslag.
268. Briefwisseling Joseph Ileo-JGL-BV betreffende coproductie met *Office National de Recherche* (ONRD) van de *Congo 19..-reeks*.
1970; 1 omslag.
NB. Bevat twee brieven aan PER betreffende materiële uitgave.

III. ARCHIEF VAN HET *CENTRE D'ETUDE ET DE DOCUMENTATION AFRICAINES (CEDAF)*⁹

*A. Stukken betreffende de oprichting van het CEDAF*¹⁰

269. Stukken betreffende de oprichting van een studie- en documentatie-centrum inzake Midden-Afrika.
11/1969-4/1970; 1 omslag.

B. Het eigenlijke CEDAF-archief

1. Stukken betreffende algemene organisatie en leiding van de instelling

1.1. Stukken betreffende statuten en bestuursorganen

270. Onderwerpsmap betreffende de statuten(wijzigingen).
1970, 1981-1982; 1 omslag.
271. Dossiers betreffende de Algemene (statutaire) Vergaderingen¹¹.
1972-1981; 9 omslagen.
271.1 Van 25 maart 1972.
271.2 Van 27 april 1973.
271.3 Van 28 maart 1974.
271.4 Van 21 april 1976.
271.5 Van 25 april 1977.
271.6 Van 24 april 1978.
271.7 Van 27 april 1979.
271.8 Van 10 april 1980.
271.9 Van 23 april 1981.

---

⁹ Niet openbaar.

¹⁰ De voorbereidingen voor de oprichting van het CEDAF gebeuren nagenoeg volledig vanuit het CRISP. De meeste stukken werden dan ook gevormd door het CRISP. Maar omwille van de bijzondere aard van de stukken werden ze in dit afzonderlijke hoofdstukje ondergebracht.

¹¹ Op de dag van een Algemene Vergadering had doorgaans ook een *Conseil d'Administration* plaats. Als gevolg daarvan zijn stukken met betrekking tot die raden van beheer soms te vinden in de dossiers betreffende de Algemene Vergaderingen.

272. Notulen van de vergaderingen van de *Conseil d'Administration* ¹². Met bijlagen.
 1970-1982; 4 pakken en 2 omslagen.
 272.1 Van 1970-1972. 1970-1972; 1 omslag.
 272.2 Van 1973 tot en met 1975. 1972-1975; 1 pak.
 272.3 Van 1976 en 1977. 1975-1977; 1 pak.
 272.4 Van 1978 en 1979. 1978-1979; 1 pak.
 272.5 Van 1980 tot en met 1981. 1980-1981; 1 pak.
 272.6 Van 1982 tot en met 1983. 1982-83; 1 omslag.
273. Stukken betreffende voorzitterschap en samenstelling *Conseil d'Administration*.
 1971-1972, 1975-1976, 1978, 1980, 1983; 1 omslag.
 NB. Bevat stukken betreffende verruiming *Conseil d'Administration* en de ermee verbonden oprichting van een sector *Afrique Arabe*.

1.2. Stukken betreffende dagelijkse werking, reorganisaties, taakverdeling, financiering en samenwerking met derden

274. Stukken betreffende de uitbouw van het CEDAF tot een reëel functionerende instelling.
 3/1970-1/1971; 1 omslag ¹³.
275. Stukken betreffende het leggen van contacten in Afrika en de VS.
 1971; 1 omslag.
276. Stukken betreffende de ontwikkelingen in Kongo, de omvorming van de universiteit *Lovanium* tot *Université Nationale du Zaïre* en de gevolgen daarvan voor het CEDAF.
 6/1971-3/1972; 1 omslag.
277. Interne briefwisseling betreffende dagelijks beheer van de instelling.
 1971-1974; 1 omslag.

---

¹² Op de dag van een *Conseil d'Administration* had doorgaans ook een Algemene Vergadering plaats. Als gevolg daarvan zijn stukken met betrekking daarmee soms te vinden in de dossiers betreffende de raden van beheer.

¹³ Het CEDAF wordt officieel opgericht op 14 maart 1970. Op dat ogenblik is het echter weinig meer dan een papieren instelling die nog grotendeels vanuit het CRISP geleid wordt.

278. Stukken betreffende de oprichting van een *Centre d'Information sur le Développement* (CNUCED) en de eventuele participatie daarin van het CEDAF.
1972-1973; 1 omslag.
279. Stukken betreffende de precaire financiële toestand en de toekomst van de instelling.
1973-1974; 1 omslag.
280. Dossier betreffende de nieuwe financiële problemen in 1975 en het veiligstellen van de toekomst.
1975-1976; 1 omslag.
281. Stukken betreffende het dagelijks beheer van de instelling.
1976-1981; 1 omslag.
282. Nota's betreffende de individuele takenpakketten van de werknemers.
1978; 1 omslag.
283. Nota's betreffende de samenwerking van het CEDAF met het *Séminaire d'Histoire des Institutions* van de ULB.
4/1978; 1 stuk.
284. Dossier betreffende de oprichting van een sector Noord-Afrika.
12/1978-1/1979; 1 omslag.
285. Briefwisseling betreffende het gedurende twee maanden detacheren van Maria-Salvador Ormando naar CRISP.
4-6/1981; 1 omslag.
286. Brief van [Jef Van Bilsen ?] betreffende het niet naleven van de beslissing om van het CEDAF een tweetalige instelling te maken.
20/3/1982; 1 stuk.
Met in bijlage doorslag van een uitgaande Nederlandstalige brief. 19/3/1982.
287. Ingekomen stukken bevattende informatie over het *Centre International de Recherches Africaines* (CIRAF), n.a.v. voorstel tot samenwerking.
Z.d.; 2 stukken.

2. Stukken van administratieve aard

2.1. Financiële stukken.

288. Begrotingen, balansen en winst- en verliesrekeningen. Met aantekeningen in bijlage.
1972-1978, 1980; 1 omslag.
289. Fotokopie van aanslagformulier betreffende de jaarlijks belasting voor VZW's.
[Ca. eind 1976]; 1 stuk.
290. Stukken betreffende de belastingaangifte voor 1982. Fotokopieën.
5/1983; 3 stukken.
291. Staten betreffende maandelijks afrekening van de CEDAF-kas.
6-8/1983; 3 stukken.

2.2. Stukken betreffende sponsoring, subsidiëring en controle van de werking.

292. Fotokopie van een brief van A. Philippart (*Ministerie van Nationale Opvoeding*, Administratie wetenschappelijk onderzoek) aan JGL betreffende toekenning subsidie voor werkingsjaar 1971.
2/4/1971; 1 stuk.
293. Dossier betreffende indiening van de begroting voor 1971 bij het *Ministerie van Nationale Opvoeding*.
1971-1972; 1 omslag.
294. Dossier betreffende het indienen bij het *Ministerie van Nationale Opvoeding* van het activiteitenverslag over 1972.
1973; 1 omslag.
295. Onderwerpsmap betreffende de subsidiëring door *The Ford Foundation* van activiteiten in het kader van de omkadering van Afrikaans wetenschappelijk onderzoek (periode 1974-1976).
1973-1978; 1 omslag.
296. Doorslag van een brief van JVL aan mevrouw De Witte (ABOS) betreffende verantwoording van de geldbesteding.
4/1974; 1 stuk.

297. Dossier betreffende de aanvraag van subsidies bij het *Fonds voor het Kollektief Wetenschappelijk Onderzoek* voor de periode 1977-1979. 1976-1977; 1 omslag.
298. Uitgaande brieven aan Fred Dethier (*Ministère de l'Éducation Nationale*) betreffende de subsidiëring 'wetenschappelijke publicaties' in 1977 en 1978. 17/3/1977, 14/3/1978; 1 omslag.
299. Onderwerpsmap betreffende informatie over de financiering van NGO's door het ABOS. 1977-1981; 1 omslag.
300. Dossier betreffende de controle van de rekeningen van CEDAF over het jaar 1979 door het *Ministère de l'Éducation Nationale et de la Culture Française (Service de la Recherche Scientifique)*. 1979-1980; 1 omslag.
301. Stukken betreffende de problemen met de uitbetaling van de werkings-toelagen voor 1980. 7/1980; 1 omslag.
302. Ingekomen brief van het *Bestuur van het Hoger Onderwijs en het Wetenschappelijk Onderzoek (Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur)* betreffende de toekenning van de subsidie 1981 voor wetenschappelijke publicaties. 22/5/1981; 1 stuk.
Met begeleidende brief.

2.3. Stukken betreffende personeel

303. Stukken betreffende personeelsleden. 1971-1972, 1975-1978; 5 omslagen en 1 stuk.
- 303.1 George Beys. 1971-1972; 1 omslag.
- 303.2 Claire Vazvasoff. 1971-1972, 1975; 1 omslag.
- 303.3 Marie-Louise Kerremans-Ramouille. 1976-1978; 1 omslag.
- 303.4 Thérèse Verheust. 1976-1978; 1 omslag.
- 303.5 Jean-Claude Willame. 10/3/1978 en z.d.
- 303.6 E. Simons. 28/8/1978; 1 stuk.

304. Briefwisseling betreffende het verzoek van Jacques Anneet (CEDAF-medewerker in Zaïre) om hem te helpen bij het zoeken naar een betrekking.
1-7/1975; 1 omslag.
305. Ingekomen brief van Jef Van Bilsen betreffende mogelijke kandidaten voor een vacature.
16/7/1977; 1 stuk.
306. Nota's betreffende looneisen personeel.
1978; 1 omslag.
307. Maandelijkse collectieve loonstaten. Met bewijsstukken in bijlage.
1979-1981; 1 omslag.
308. Ingekomen brieven van advocaat Jean Wery betreffende de rechtszaak tegen ex-werkneemster mevrouw Roget aangaande het opeisen van auteursrechten.
9-10/1982; 2 stukken.

2.4. Stukken betreffende gebouwen

309. Dossier betreffende de overeenkomst met de *Bibliothèque Africaine* inzake het gebruik van lokalen in het gebouw aan het Koningsplein 7-8.
1-11/1970; 1 omslag.
310. Onderwerpsmap betreffende het gebruik van de lokalen in het gebouw van de *Bibliothèque Africaine*.
1970-1981; 1 omslag.
311. Stukken betreffende de inrichting van de ter beschikking gestelde lokalen.
11/1971-3/1972; 1 omslag.
312. Onderwerpsmap betreffende aankoop en huur van en onderhoudscontracten voor fotokopieer- en schrijfmachines en telefoons.
1980-1983; 1 omslag.
313. Dossier betreffende de huurder van het gebouw van het CEDAF te Archennes.
1982-1989; 1 omslag.

314. Dossier betreffende de rechtzaak tegen de Belgische Staat/*Région Wallonne* over de bouwtoelating in Archennes.
1988-1996; 1 omslag.
Met retroacta. 1970-1973.

3. Stukken betreffende eigenlijke taken

3.1. Stukken van algemene aard

315. Onderwerpsmap betreffende de samenwerking met de *Université Nationale du Zaïre* (UNAZA) in het algemeen.
1971-1975; 1 pak.
316. Conceptnota betreffende de wetenschappelijke activiteiten en projecten van het CEDAF in de periode 1971-1973.
[1974 ?]; 1 stuk.
317. Dossier betreffende de samenwerking tussen CEDAF en CRIDE en de sponsoring ervan door de *Ford Foundation*.
6/1976-3/1977; 1 omslag.
318. Briefwisseling met UNAZA betreffende voortzetting wetenschappelijke samenwerking.
1977; 1 omslag.
319. Dossier betreffende de deelname van JVL als secretaris-generaal van het CEDAF aan het *IVe Congrès International des Etudes Africaines* (Kinshasa, december 1978).
1978; 1 omslag.
320. Ingekomen brief van de secretaris-generaal van UNAZA (Mandala Mandar Kol Ampwe) voor het maken van een afspraak met het kabinet van minister Simonet.
5/2/1979; 1 stuk.
321. Kopie van een brief van JGL aan André Verbrugghe (universiteit van Bujumbura, Burundi) betreffende de mogelijkheden om in projecten samen te werken.
Z.d.; 1 stuk.

3.2. *Stukken betreffende publicaties*

322. Stukken betreffende productie en verspreiding van de publicaties.
1970-1975, 1977; 1 omslag.
323. Losse stukken betreffende (voorstellen tot) het publiceren van monografieën en artikels met betrekking tot Afrika.
1970-1975, 1978, 1981-1982; 1 omslag.
324. Stukken betreffende de publicatie van Zairese verhandelingen in samenwerking met UNAZA.
1972-1974, 1976-1977; 1 omslag.
325. Stukken betreffende overige publicaties in samenwerking met UNAZA.
1978; 1 omslag.
326. Dossier betreffende de financiële aspecten van de samen met de *Afrika Bibliotheek* uitgegeven publicatie *Bibliographies analytiques sur l'Afrique centrale*.
1978-1979; 1 omslag.
327. Dossier betreffende de keuze van een Nederlandstalige titel voor de maandelijks publicatie *Les Cahiers du CEDAF*.
1981; 1 omslag.
328. Briefwisseling met Mussia Kakama betreffende diens verzoek om zijn doctoraalscriptie te publiceren.
4/1982; 2 stukken.
329. Dossier betreffende het editieproject *Lumumba 29 juin 1960-17 janvier 1961* van het CEDAF; met bronnenopgave.
1988, 1 omslag.
NB. Bevat een aantal tijdsdocumenten.
330. Dossier (bestaande uit verslagen van projectvergaderingen, interviews met getuigen en concepthoofdstukken) met betrekking tot het zogenaamde *Projet Lumumba* van het CEDAF / H. Weiss in samenwerking met BV, J.-C. Willame en JVL ¹⁴.

¹⁴ Leidt in 1991 tot de publicatie J.-C. WILLAME, *Patrice Lumumba ou la crise congolaise revisitée*, Ed. Karthala, Paris (?).

3.3. *Stukken betreffende microfilmopnames*

331. Dossier betreffende de samenwerking met het *International Microfiche Center Nederland* inzake de microfilmopname van documenten met betrekking tot Kongo.
1969-1971; 1 omslag.
332. Dossier betreffende de plannen voor een project in samenwerking met CEDESA inzake microfilmopname van voor Kongo belangrijke documenten.
1970-1971; 1 omslag.
333. Dossier betreffende het project voor microfilmopname van voor Kongo belangrijke documenten ten voordele van de UNAZA-universiteit.
1972-1974; 1 omslag.
334. Dossier betreffende het voortzetten van het project voor microfilmopname van Belgische wetenschappelijke documenten ten voordele van de UNAZA-universiteit.
1977-1980; 1 omslag.
335. Dossier betreffende de vertaling van de subsidieaanvraag voor het voortzetten van het microfilmopnameproject.
[Ca. 1980]; 1 omslag.
336. Dossier betreffende het project *Apports de documents d'archives* (reproductie van archiefmateriaal door fotokopie) in het kader van Belgische ontwikkelingshulp aan Burundi en voor rekening van het ABOS.
1980-1981; 1 omslag.
337. Briefwisseling met Henri L. De Mink (*Inter Documentation Company BV The Netherlands*) betreffende het voortzetten van de samenwerking op het vlak van de microfilmopname van documentatie over Zaïre.
4/1982; 2 stukken.

3.4. Stukken betreffende het verlenen van steun aan Afrikaanse onderzoekers

338. Briefwisseling betreffende beurzen voor Afrikaanse studenten en doctorandi.
7/1971-8/1973; 1 omslag.
339. Fotokopie van een nota van J. Beys bevattende informatie inzake de resultaten van de Zairese doctorandi.
21/6/1974; 1 stuk.
340. Nota van JVL aan mevrouw Julin betreffende het bezorgen van een beurs door Manda-Kizabi (in naam van Coleman).
30/6/1975; 1 stuk.
341. Stukken betreffende beurzen van *The Rockefeller Foundation* voor Afrikaanse studenten.
1980; 1 omslag.
342. Dossier betreffende de problemen rond de lening aan C. Bumba met het oog op het publiceren van zijn verhandeling.
2-3/1981; 1 omslag.
343. Lijst met namen van en bestudeerde onderwerpen door Zairese doctorandi op het CEDAF.
Z.d.; 1 stuk.
344. Curriculum vitae 1959-1974 van Jacques Bongoma, Zairees econoom.
[1974 ?]; 1 stuk.

3.5. Stukken betreffende onderzoeksprojecten

345. Fotokopie van de nota betreffende het onderzoeksproject *Evaluation du rendement des institutions de recherches scientifiques au Zaïre*.
[1974 ?]; 1 stuk.
346. Stukken betreffende de eventuele detachering van Georges Beys naar het *Institut de Sociologie* (ULB) met het oog op het onderzoeksproject *mission Zaïre*.
1975; 1 omslag.

347. Doorslag van een brief van BV aan Jef Van Bilsen betreffende de financiering van de lopende onderzoeksprojecten. Met bijlage.
7/3/1977; 1 stuk.
348. Algemeen dossier betreffende het onderzoeksproject *Les relations entre les transferts de technologie, le développement économique et l'emploi en Afrique*.
1980-1983; 1 pak.
Met retroacta. 1977-1979.
349. Dossier betreffende de besteding van de toelagen voor het project *Transfert de technologie*.
1980-1982; 1 omslag.
350. Dossier betreffende de berekening van de gelden besteed aan het project *Transfert de technologie* over de periode november 1980 – oktober 1981.
1981-1982; 1 omslag.
351. Semestrieel rapport over de periode november 1981 – april 1982 betreffende het onderzoeksproject *Transfert de technologie et emploi en Afrique*.
[1982]; 1 stuk.
352. Fotokopie van de nota betreffende de te verwachten budgettaire gevolgen van het onderzoeksproject *Les institutions de recherches scientifiques (sciences humaines) au Zaïre (1960-1975)*.
Z.d.; 1 stuk.

3.6. Stukken betreffende de sector documentatie

353. Lijst van ontvangen periodieken.
7/1973; 1 stuk.
354. Doorslagen van brieven van M.L. Kerremans (verantwoordelijke documentatie CEDAF) aan Lucien Cahen (directeur *Koninklijk Afrikamuseum Tervuren*) en aan Pierre Geeraerts (directeur *Bibliothèque Africaine*) betreffende CEDAF-activiteiten en –documentatie.
10/8/1976 ; 2 stukken.

IV. ARCHIEF *LES AMIS DE PRÉSENCE AFRICAINE*

A. Archief

1. Stukken betreffende de interne organisatie

355. Stukken betreffende organisatie van en interne problemen bij *Les Amis de Présence Africaine*, voornamelijk betreffende de controverse met Pierre Houart en zijn *Centre de Documentation Internationale* en met de pers inzake de vermeende communistische koers van APA.
1959-1966; 2 omslagen.

2. Stukken betreffende de werking

2.1. Stukken betreffende lezingen en andere activiteiten

356. Stukken betreffende de inhuldigingsmanifestatie van het gebouw van *Les Amis de Présence Africaine* op 11 juli 1958. Met in bijlage foto van het *Centre International*.
6/1958; 1 stuk.
357. Aanwezigheidsregisters.
1958-1962; 2 delen.
357.1 14/8/1958-20/2/1960.
357.2 2/3/1960-15/12/1962.
358. Stukken betreffende lezingen van Matota, René Dumont, Ferdinand Kayukwa en R. Kusuti-N'Sukami, Martin Ramanoelina en Guy de Bosschère, Ernest Mandel.
1959, 1962, 1963 en z.d.; 1 omslag.
359. Stukken betreffende de *Grande Soirée Culturelle Africaine* op 13 oktober 1961 naar aanleiding van de inhuldiging van de nieuwe lokalen van *Les Amis de Présence Africaine* en *Le Livre Africain*.
1961; 5 stukken.

2.2. *Stukken betreffende publicaties*

360. Ontwerpteksten voor door JVL/APA uit te geven boek *La pensée politique de Patrice Lumumba (Editions Amis de Présence Africaine, Bruxelles, 1964)*: inleiding door Sartre, teksten van twee voordrachten van Lumumba *Congo de demain* (1959) en *De la prison à la table ronde* (1960).
1963; 4 stukken.
361. Dossier (vooral briefwisseling en recensies) betreffende *La pensée politique de Patrice Lumumba*.
1964; 1 omslag.
362. Bewijsnummers bevattende aankondigingen van de brochure *La Bibliographie du Tiers-Monde* van Micheline Six in *Vers La Vie Nouvelle* (november 1964).
1964; 1 stuk.
363. Dossier betreffende de publicatie van de brochure *Bibliothèque du Tiers-Monde*.
6/1964; 1 omslag.
364. Ingekomen brief van de *Office de Coopération Radiophonique (OCORA)* betreffende het opnemen van een bespreking in zijn tijdschrift van een publicatie van *Les Amis de Présence Africaine*. Met bewijsnummer in bijlage.
27/3/1965; 1 stuk.
365. Staat houdende een opgave van door *Les Amis de Présence Africaine* verspreide boeken met vermelding van hun verkoopprijs.
[1967 ?]; 1 stuk; meerdere ex.
366. Dossier, vooral briefwisseling, over *Lumumba speaks*, Engelse vertaling en een eventuele Duitse vertaling van *La pensée politique de Patrice Lumumba*.
1968, 1972; 1 omslag.

2.3. *Stukken betreffende Kongo*

367. Ingekomen brief van Gaston Eyskens betreffende het Belgische standpunt inzake koloniaal beleid.
9/7/1958; 1 stuk.

NB. Archiefvormer van dit bestanddeel was mogelijk *Le Livre Africain*.

368. Ingekomen staat betreffende de politieke partijen in de provincie Leopoldstad met opgave van de naam van de partij, naam, telefoonnummer en adres van de voorzitter en adres en telefoonnummer van de partijzetel. 21/3/1960; 1 stuk.

B. Documentatie

369. Persknipsels betreffende *Les Amis de Présence Africaine* en kolonialisme en dekolonialisatie in Afrika, meer in het bijzonder Kongo. 6/1958-5/1963; 3 omslagen.

V. ARCHIEF *LE LIVRE AFRICAIN* (*LE LIVRE AFRICAIN, SERVICE DE LIBRAIRIE DES AMIS DE PRÉSENCE AFRICAINE*)

1. Stukken betreffende organisatie en ontbinding

370. Onderhandse akte afgesloten tussen Anne Magis, JVL en JGL betreffende de taken van boekhandel *Le Livre Africain*.
1961; 1 stuk, 2 ex.
371. Diverse ontwikkelingsstadia van de onderhandse akte afgesloten tussen Pierre Houart en JVL enerzijds en Anne Magis anderzijds naar aanleiding van het overdragen van alle rechten op *Le Livre Africain* door eerstgenoemden aan laatstgenoemde.
3/5/1961; 3 stukken.
372. Ingekomen brief van JGL betreffende de verhouding tussen *Le Livre Africain* en het CRISP.
26/6/1961; 1 stuk.
373. Onderhandse akte betreffende de afspraken gemaakt tussen Anne Magis en JVL naar aanleiding van de ontslagname van eerstgenoemde.
22/5/1964; 1 stuk; 2 ex.
374. Briefwisseling met L. Mandala (INEP) betreffende opheffing activiteiten *Le Livre Africain* en het eventueel overlaten van het boekenfonds.
1973; 6 stukken.
375. Uitgaande circulaire betreffende het stopzetten op 31 december 1974 van de boekendienst van *Le Livre Africain*.
12/1974; 1 stuk; 2 ex.
376. Fotokopie van een uitgaande brief aan de redactie van *Quartier Latin* betreffende de stocks van *Le Livre Africain* naar aanleiding van een artikel over Europalia Portugal. Met in bijlage knipsel van een artikel betreffende Europalia Portugal.
20/9/1991; 1 stuk.

2. Stukken betreffende administratieve en logistieke taken

2.1. Adresregister

377. Alfabetisch adresregister.
[Begonnen tussen 1958 en 1970]; 1 deel.

2.2. Stukken van financiële aard

378. Registers van inkomende facturen.
1961-1963; 2 delen.

378.1 10/6/1961-12/3/1962.

378.2 21/3/1962-31/4/1963.

379. Register van uitgaande facturen.
15/6/1961-19/3/1963; 1 deel.

NB. Dit bestanddeel werd mogelijk gevormd door *Les Amis de Présence Africaine*.

380. Rekening betreffende reeds vereffende en nog te vereffenen kosten aan Ets. J.A. Van Lierde (*Entreprises Générales d'Electricité*, Wavre).
18/6/1961; 1 stuk.

381. Dossier ter voorbereiding van de opmaak van de jaarrekening over 1962.
[1961-1962]; 1 omslag.

382. Balans van 30 juni 1963.
[1963]; 1 stuk; 4 ex.

383. Aantekeningen van financiële aard met het oog op het nakende ontslag van Anne Magis.
31/12/1963; 1 stuk.

384. Aantekeningen betreffende uitgaven in 1964.
1964; 1 omslag.

385. Uitgaande brief aan Zuckerman (*Service des Bons Unesco*) betreffende de uitbetaling van Unesco-bonnen aan *Le Livre Africain* voor de levering van boeken aan de universiteit *Lovanium*. Met bewijsstukken in bijlage.
18/2/1964; 1 stuk.

386. Onderwerspmap betreffende de controle van de financiën over de jaren 1965-1968.
1966-1969; 1 omslag.
387. Concepten van de balans voor 30 september 1970.
[1970]; 1 omslag.
Met in bijlage facturen betreffende verfraaiingswerken in boekhandel *Le Livre Africain*. 22-26/5/1970.

2.3. Stukken betreffende personeelszaken

388. Dossier betreffende de aanwerving van de Portugees Antonio Fernando Enes Ramos.
4-9/1963; 1 omslag.
389. Verzekeringspolis werkongevallen afgesloten bij *L'Etoile-Syndicat Général*.
17/1/1964; 1 stuk.
390. Bijlage bij de verzekeringspolis werkongevallen naar aanleiding van de vervanging van Anne Magis als verantwoordelijke voor *Le Livre Africain* door Claire Audenaerde.
21/2/1964; 1 stuk.
391. Onderhandse akte afgesloten tussen Anne Magis (werknemer) en JVL betreffende regelingen aangaande haar opzegtermijn.
2/5/1964; 1 stuk.

2.4. Stukken betreffende de huisvesting

392. Concept van staat van bevinding van het gebouw gelegen aan de Marsveldstraat 40, opgemaakt tussen verhuurder Joris en huurder *Le Livre Africain*.
17/5/1961; 1 stuk.
393. Dossier betreffende het afsluiten van de brandverzekering bij *L'Etoile*.
1/6/1961; 2 stukken.
394. Dossier betreffende de aanslagen op 13 februari en 22 mei 1964 op de vitrine van boekhandel *Le Livre Africain* in de Marsveldstraat.
2-6/1964; 1 omslag.

395. Staat betreffende het gasverbruik sinds het huren van het gebouw aan de Marsveldstraat.
25/3/1964; 1 stuk.

3. Stukken betreffende de eigenlijke taken van *Le Livre Africain*

3.1. Als uitgeverij

396. Ingekomen brieven van Paul en Maurice Demunter betreffende de herdruk van de verhandeling van eerstgenoemde.
24/11/1963-2/1/1964; 2 stukken.
397. Stukken betreffende wettelijk depot.
- 397.1 Ingekomen brief van de *Koninklijke Bibliotheek* betreffende het meedelen van het aan *Le Livre Africain* toegekende wettelijk depotnummer.
4/4/1968; 1 stuk.
  - 397.2 Register waarin gegevens betreffende het wettelijk depot van door *Le Livre Africain* uitgegeven publicaties worden opgetekend. [1968-1970]; 1 deel.
  - 397.3 Formulieren voor het aanvragen van een wettelijk depotnummer voor de publicaties van *Le Livre Africain*.
1968-1970; 1 omslag.
398. Dossier betreffende de publicatie *Odyssée et reconquête de Stanleyville 1964. L'Ommegang* van kol. F. Vandewalle (1970) en de verspreiding ervan door *Le Livre Africain*.
1970-1973; 1 omslag.

3.2. Als boekhandel

399. Bekendmakingen betreffende publicaties van Pierre Houart in verband met de onafhankelijkheid van Kongo.
1960-1961; 4 stukken.
400. Ingekomen brief van een zekere André aan JVL betreffende de achterstallige betalingen van een klant-boekhandel.
19/4/1961; 1 stuk.
401. Briefwisseling betreffende de bestelling van boeken door de Rechtsfaculteit van de *Université Officielle du Congo* (Elisabethville).
10/1964; 1 omslag.

402. Onderwerpsmap betreffende het beheer van de verspreiding van de publicaties van het *Institut de Recherches Economiques et Sociales* (IRES).
1965-1970; 1 omslag.
403. Bekendmaking van de bij *Le Livre Africain* te verkrijgen publicaties.
[1971 ?]; 1 stuk; 2 ex.
404. Diverse briefwisseling betreffende door *Le Livre Africain* verspreide publicaties.
1972; 2 stukken.
405. Affiche betreffende de publicaties van *Présence Africaine*.
Z.d.; 1 stuk.

VI. ARCHIEF *POOL D'ÉDITION ET DE RÉDACTION (PER)*¹⁵

406. Boekhouding 1969.
1969; 1 omslag.
407. Dossier betreffende vorming, statuut en opheffing van de PER sprl, hernemende de activiteit van *Le Livre Africain* en *Messageries Populaires* (met handelsregisterveranderingen).
1969-1975; 1 omslag.
408. Briefwisseling, facturen en andere stukken in verband met verspreiding publicaties van Europese Gemeenschap, CRISP, *La Revue Nouvelle* en andere.
1970-1971; 1 omslag.
409. Notulen van algemene vergaderingen.
1970-1975; 1 omslag.
410. Balansen, begrotingen, andere financiële stukken en nota's en stukken betreffende het personeel.
1970-1975; 1 omslag.
411. Reeks omzendbrieven met betrekking tot de verspreiding van nieuwe publicaties.
1972-1973; 1 omslag.
412. Brief van het *Centre National de l'ISDS (Bibliothèque Royale)* aan de *Librairie Générale de Sciences Humaines* betreffende de toekenning van een vast ISSN-nummer aan het tijdschrift *Hommes et Sociétés d'aujourd'hui* (PER).
9/7/1985; 1 stuk.

---

¹⁵ Niet openbaar.

VII. ARCHIEF *TRIBUNE DU TIERS-MONDE* (*CENTRE INTERNATIONAL*)

413. Aanwezigheidsregister lezingen.
30/11/1960-22/8/1963; 1 deel.
414. Circulaires van het *Centre International/Tribune du Tiers-Monde*. Met
bijlagen.
31/10/1961; 2 stukken.
415. Convocatiebrief voor de eerste vergadering van de *Equipe d'animation
de la Tribune du Tiers-Monde*.
18/11/1961; 1 stuk.
416. Bekendmaking betreffende het nieuwe boeken- en platenaanbod van de
Service de Librairie du Tiers-Monde.
Zd.; 1 stuk.

VIII. ARCHIEF *MESSAGERIES POPULAIRES*

417. Financiële stukken: postcheque-transacties, ontvangsten, uitgaven,
rekeningen.
1970; 1 omslag.

IX. STUKKEN WAARVAN DE ARCHIEFVORMER NIET KON WORDEN ACHTERHAALD

418. Geboorteakte van Roldhino, kind van Raimundo Ferrera Isidore en van Shada Victorine (Stanleyville).
13/12/1956; 1 stuk.
NB. Randen beschadigd.
419. Circulaire van *Présence Africaine* betreffende het plan om *Le Congo dans la Révolution Africaine* te publiceren als speciaal nummer van het tijdschrift *Présence Africaine*.
11/3/1960; 1 stuk.
420. Circulaire van *Le Livre Africain*, *Les Amis de Présence Africaine*, het tijdschrift *Coexistence (Routes de Paix)* en *Le Service de Documentation Internationale* betreffende de adreswijziging van deze instellingen.
26/6/1961; 1 stuk; 4 ex.
421. Kopie van een staat bevattende de decimale ordening voor een bibliotheekafdeling Kongo-Zaïre-Afrika.
[Ca. 1972]; 1 stuk.
422. Brief van Lingungu Kalonda aan de directeur van ? betreffende de adressen van Jules Chomé en JVL.
27/3/1973; 1 stuk.
423. Doorslag van een brief van BV aan *Premier Commissaire d'Etat* Kasenda Mpinga betreffende klacht over het zonder toestemming publiceren van een artikel van Verhaegen in *Miso Gaa*. Met bijlagen.
30/3/1978; 1 stuk.
424. Alfabetisch adressenregister van klanten.
Z.d.; 1 deel
425. Staat houdende een opgave van de werken behorende tot de afdeling *Littérature Africaine* van de bibliotheek van het *Centre Culturel Africain*.
Z.d.; 1 stuk.

BIJLAGEN

426. Fotokopieën van foto's, voornamelijk van Lumumba en JVL.
Z.d.; 1 omslag.
427. Blanco papieren en formulieren met diverse briefhoofden gebruikt door JVL in de loop van zijn maatschappelijk en professioneel leven: APA, CEDAF, INEP, LA, PER.
1 omslag.

Index

A

- Abako: 117
Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer: 248
Administration générale pour la Coopération au Développement (AGCD) – Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking: 3, 204, 299, 315, 334, 336, 338, 348
 Adoula, Cyrille: 16, 52, 153, 206, 211, 216
Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking (ABOS) – Administration générale pour la Coopération au Développement: 3, 204, 299, 315, 334, 336, 338, 348
Amicale Algérie: 26
Les Amis de Présence Africaine: 63, 118
AMOS (Groupe): 82
 Anstey, Roger: 49
Association des Ecrivains de langue française: 5
Association des Ecrivains de la Mer et de l'Outre-Mer: 221
Association des Etudiants noirs: 43
 Audenaerde, P.: 3

B

- Bahri: 48
 Ben Barka: 16
 Bene-Bene, Okito: 100
 Beys, Jorge (Georges): 204, 276, 346
Bibliothèque Africaine: 309, 310, 333
 Bidalira: 76
 Bisengambi: 58
 Bishikwabo, Chubaka: 89
 Bolle: 201
 Bomboko, Justin: 3, 204
 Bongoma, Jacques: 344
 Bongoy: 78, 211, 261
 Borgerhoff, Ramon: 73
 Brassinne, Jacques: 3, 59, 60, 65, 216, 225-227, 234 e.v., 246
 Brück, Jean: 2

Buakasa, G.: 324
 Bumba, C.: 342
 Buset, Max: 122
 Bustin, Edouard: 220

C

Cahen, A.: 211, 276
 CEDESA: 332
Centrale Nationale des Employés: 9
Centre Africain: 355
Centre Africain de Formation et de Recherche Administratives pour le Développement: 195
Centre de Documentation Internationale: 355
Centre d'Information pour la défense des libertés: 185
Centre d'Information sur le Développement: 278
Centre d'Information sur le fascisme et l'Algérie: 185
Centre International: 32
Centre Tricontinental: 88
Cercle d'Etudes Africaines P. Lumumba: 135
 Césaire, Aimé: 3, 61, 141, 262
 Chauvier, Jean-Marie: 58
 Chomé, Jules: 152
 CILACC: 355
 Clemens: 132
Club des Etudiants Zairois: 78
 Coleman, James: 193
 Comeliau: 261
Commission d'enquête parlementaire Patrice Lumumba: 58
Comité belge d'Aide aux Détenus algériens: 185
Comité Lumumba: 78
Comité national de Libération: 13, 14, 152
Comité Zaïre – Zaïre Komitee: 76, 157
Comité Zaïre Information: 166
Confédération des Associations Tribales du Katanga (Conakat): 129
Confédération des Syndicats Chrétiens du Congo: 2
Conférence Nationale Souveraine: 167
Convention des démocrates socialistes du Congo: 76
 Cordy, André: 35
 Crabbe: 210

D

Danguy, Jean: 46, 254

D'Aspremont-Lynden: 121
 Davister, Pierre: 142
 de Bosschère, Guy: 3, 106, 355
 Dejemeppe: 254
 Dekkers: 265
 de Lannoy, Didier: 98
 de Lannoy, Stephan: 1
 Deleuze, Olivier: 22
 Delogne: 50
 Dembinski, Ludvik: 191
 de Sablonière, Margrit: 54
 De Wandelaer, Jean: 67
 Diop, Alioune: 190, 221, 355
 Doms, Dina: 3
 Donnay, H. (J. Brassinne): 216, 225-227, 234 e.v., 246
 Doucy, A.: 346
 du Bus de Warnaffe, Baudouin: 278
 Duvivier, Pierre: 33, 45, 136

E

Editions Universitaires du Congo: 265
Eglise de Jésus-Christ par le Prophète Kimbangu: 33, 78, 82
 Elebe ma Ekonzo, Philippe: 244
Esprit (Groupe): 12, 63
Etudiants congolais progressistes: 78
 Eyskens, Gaston: 367

F

Farday: 33
Force Publique – Weermacht: 119
The Ford Foundation: 208, 272.1, 295, 317
Forum pour un contrat de génération Nord-Sud: 99
Friedrich Naumann Stiftung: 204
Front de Libération nationale congolais: 76
Front Socialiste Africain: 76
Front de Solidarité Zaïre: 157

G

Galand: 99
 Ganshof van der Meersch, Walthère: 129
 Gat, Julien: 45, 55, 216
 Gbenye, Christophe: 13, 14, 75, 153

Geerts: 16
 Gérard-Libois, Jules: 16, 56, 68, 97, 203-354, 370, 372
 Gizenga, Antoine: 153
 Glinne, Ernest: 55, 159
 Grawet, Omer: 140
 Grégoire, Pierre: 33
 Grootaert, J.: 40, 330
 Guevara, Ernesto “Che”: 67, 95, 97, 178, 186

H

Halen, Pierre: 71
 Harmegnies, Lucien: 315
 Heinz, G. (J. Gérard-Libois): 216, 225-227, 234 e.v., 246
 Hemeleers: 330
 Henniquiau: 330
 Herman, Fernand: 201, 251, 256, 330
The Hoover Institution: 236
 Höpfner: 204
 Houart, Pierre: 32, 119, 139, 151, 355, 399
 Houyoux, Suzanne: 61, 63, 65
Huileries et Plantations du Kwilu: 4

I

Ileo, Joseph: 130, 254, 268
 Ilunga: 254
Institut d'Etudes des Religions: 190
Institut National d'Etudes Politique (INEP): 203, 204, 206-211, 218, 234
Institut Politique Congolais (IPC): 202, 206-211, 218, 251 e.v., 355
Institut de Recherches Economiques et Sociales (IRES): 250 e.v., 402
Institut de Sociologie (ULB): 346

J

Jadot: 37, 330
 Janssens, Emile: 58, 119, 144
 Jortay, Virginie: 171
 Julin, Malou: 204
Justice et Libération: 78

K

Kabila, Laurent-Désiré: 3, 58, 99, 169, 180, 181, 183
 Kabuza: 78
 Kalanda: 398

Kalonji: 124
 Kamitatu, Cléophas: 4, 76
 Kanza, Thomas: 13, 14, 42, 72, 130, 148
 Kasai: 124
 Kasanda: 124
 Kasavubu: 16, 115, 117, 214
 Kasongo: 130
 Kasongo-Ngoy, P.-F.: 96
 Katanga: 56, 73, 127, 129, 132, 133, 149
 Kazadi: 16
 Kennes, Erik: 84
 Kititwa: 214
 Kolwezi: 6, 155
Kommunistische Partij van België (KPB) - Parti Communiste de Belgique:
 38, 41
 Kwilu: 87

L

Laboratoire d'Analyses Sociales de Kinshasa: 98
 Labrique: 254
 Lacroix, Bernadette: 259, 333
 Leclercq: 58, 261, 265
 Lejeune, E.: 180
 Lemarchand: 254
 Lenotte: 255, 256
 Leys, Simon (Rijckmans, Pierre): 119
Ligue Zairoise des Droits de l'Homme: 78
Le Livre Africain: 407
 Lomomba, Emongo: 78, 146
 Lopez: 58
 Lubuma: 50
 Lubumbashi: 163
 Lukunku, Benoit: 13, 14, 58, 75, 84
 Lumumba, François: 79
 Lumumba, Julienne: 79
 Lumumba, Patrice: 7, 16, 25, 32, 44-71, 97, 114, 125, 126, 133, 137, 141-148,
 154, 201, 216, 226, 227, 233, 329, 330, 360, 361, 426
 Lupaka: 78

M

Magis, Anne: 370-373
 Makanda, Mpinga: 333

Mandala, Louis: 134, 374
 Marlière: 50, 330
 Marres, Jacques: 125, 148
 Martens, Ludo: 94
 Maspéro: 86
 Matota, H.: 36
 Mbaya: 78, 83, 98
 Mbilo: 214
 Mc Kown, Robin: 53
 Melot, A.: 149
 Mesnil, Christian: 144
Messageries Populaires: 407
 Michel, Serge: 143
 Minet: 50
Ministère des Affaires Etrangères: 310
Ministère de l'Éducation nationale: 292 e.v.
 Mobe Fansiama, Anicet: 162
 Mobutu, Joseph Désiré: 6, 16, 33, 75-81, 100, 153, 211, 216, 251
 Mokede, Roger: 76, 77
 Monheim, Francis: 254
 Moshelenge: 76
Mouvement Anticolonialiste Français: 185
Mouvement Congolais pour la Démocratie: 157
Mouvement National Congolais-Lumumba: 13, 14, 75-77, 117, 126, 129, 157
Mouvement Populaire de la Révolution: 204, 235
Mouvement Révolutionnaire du Congo: 76
Mouvement Solidaire Muluba: 124
Mpambunzila asbl: 33
 Mpinga: 273
 Mpundu, José: 82
 Mukamba, Jonas: 16, 135
 Mulele, Pierre: 86, 94
 Mungul-Diaka: 16, 50
 Munongo: 216

N

Ndele: 251
 N'Dom: 78
 Nendaka, Victor: 123, 216
 Ngnete: 254
 N'Kanza Dolumingu: 98
 Nkundabagenzi, Fidèle: 217

Nothomb, Charles-Ferdinand: 255
 Ntezimana, Laurien: 182
 Nyangama, Nadine: 243
 Nyatti-Mandungu, Tony: 13, 14
 Nyeluki: 76
 N'Zamba, Valère: 78, 84
 Nzemba, Mukamba Kadiata: 150

O

Ockers: 330
Office national de la Recherche (ONRD): 266, 268
 Omonombe: 78
Organisation des Progressistes du Congo: 78
Otraco: 34

P

Pacquet: 37
 Pakassa: 153
Parlementaire Onderzoekscommissie Patrice Lumumba: 58
Parti Communiste de Belgique (PCB) – Kommunistische Partij van België:
 38, 41
Parti de la Démocratie républicaine et chrétienne: 78
Parti Démocratique et Socialiste congolais: 161
Parti Social-Démocrate du Zaïre: 78
 Peck, Raoul: 62
 Perin: 206
 Perrad: 50
 Pieters, G.: 67
 Pinzi: 214
 Piron: 121
 Pongo: 17, 216
Présence Africaine: 105, 190, 419
Princeton University Press: 231, 232, 236, 249

R

Rainbow Lobby: 164
Refondation de l'Opposition radicale congolaise: 78
 Relecom: 58
Rockefeller Foundation: 338, 341, 342
 Rom: 125
 Rosy, Henry: 56, 58, 66
 Rwanda: 165, 183

Ryelandt, Dominique: 255

S

Saidi: 13, 14

Salumu: 153

Sartre, J.-P.: 360

Scheerlinck: 129

Schmitz: 99

Scholler: 121

Schramme, Jean: 173

Schwarz: 265

Sebudandi, Gaëtan: 31, 254

Shaba: 155, 156

Simonet: 157

Société africaine de Culture: 190, 221, 355

Soete: 51

Soumialot, Gaston: 58, 152

South West Africa People's Organization (SWAPO): 110

Spitaels-Evrard: 58

Stenmans: 121

T

Tandundu Bisikisi, Eric: 160

Thilmany: 4

Tshibangu Tshisiku: 315, 338

Tshisekedi, Etienne: 157, 164, 211

Tshombe: 16, 132, 142, 216

U

Ugeux, William: 45

Union des Etudiants Congolais: 33, 74

Université Libre du Congo: 265

Université de Lovanium: 33, 235, 250 e.v., 276

Université Nationale du Zaïre (UNAZA): 280, 281, 295, 315, 318, 324, 325, 333, 334, 338, 342

Université Officielle du Congo: 265, 401

The University of Wisconsin Press: 222

UNO: 201, 251

US House of Representatives: 77

V

Van Bilsen, Jef: 54, 64, 69, 113, 201, 322, 330

Vanden Boeynants, Paul: 55
 Van Den Bogaert, Ronald: 81
 Van den Heuvel, R.: 52
 Vanderlinden, Jacques: 247, 280
 Van der Mersch: 16
 Vandewalle, F.: 184, 398
 Vanhove: 154
 Vansina, Jan: 222, 229, 265, 332
 Verhaegen, Benoit: 3, 58, 63, 64, 97, 203, 204, 214, 215, 217, 218, 220, 230,
 235, 250 e.v., 277, 280, 281, 315, 324, 330, 338, 423
 Verhaegen, Jacques: 56

W

Wa Katenda, Mukana: 78
 Wallerstein, Immanuel: 148, 220
 Wangata, Pierre: 134, 136
 Weber, Guy: 132
Weermacht - Force Publique: 119
 Weiss, Herbert: 77, 220, 236, 239, 323, 330
 Wheelock: 220
 Willame, J.-C.: 156, 330
 Wondo Omanyundu, J.-J.: 85

Y

Yakentchouck, Romain: 245
 Young, Crawford: 218, 257

Z

Zaire American Institute: 164
Zaire Komitee - Comité Zaïre: 76, 157

Lijst van naar bibliotheek overgebrachte publicaties

BROCHURES

- ACTION SOCIALISTE, *Manifeste du Mouvement*, 26 mai 1958.
- AICOR (Association de Coopération régionale), *Deux milliards de voix*.
- E. BRION, *Le Diocèse de Kole. Hier et Aujourd'hui (1931-1981)*.
- Brochure betreffende CEDAF, 1971-1978. 2 ex.
- Brochures ter voorstelling van het CEDAF.
- Brochure ter voorstelling van het Institut de Recherches économiques et sociales (IRES, Université Lovanium), 1965.
- CEDAF (Centre d'Etude et de Documentation africaines), *Réalisation et Perspectives*, 1971-1978.
- A. CÉSAIRE, *Une saison au Congo*, théâtre vivant.
- E.A. CHRISTIANE, *Notes d'Afrique. Quelques notes pour aider à comprendre la répartition géographique des ethnies de la région de Barumbu-Lukumete*, zonder plaats, 1999.
- COMITÉ NATIONAL D'ACCUEIL, *Guide pour étudiants et stagiaires du Tiers-Monde en Belgique*.
- COMMISSION DE COORDINATION,
  - * *Propos de M. Patrice Lumumba, premier ministre de la République du Congo*.
  - * *La presse étrangère et M. Patrice Lumumba*.
- COOPÉRATION PAR L'ÉDUCATION ET LA CULTURE, *Ecrivains d'Afrique noire. Ecrivains méconnus ?*
- *Editions du Centre de Recherches pédagogiques (CRP)*, 1986: Cadres et dirigeants au Zaïre. Qui sont-ils ? Dictionnaire biographique.
- Philippe ELEBE MA EKONZO, *Les vautours de la mi-janvier 65*, Z.d.
- Pierre HOUART,
  - * *Quatre années qui menèrent à l'Indépendance du Congo (1956-1960)*.
  - * *Les Événements du Congo. Précisions et documents nouveaux sur l'attitude politique des leaders congolais et sur les tentatives néo-colonialistes. Réponse à la brochure "M. Lumumba et le Communisme"*, Centre de Documentation internationale, 1961.
- *Inventaris Pierre Houart*, [1991 ?].
- C. JANSEN, *Répertoire de la revue internationale – Routes de la Paix – Coexistence – Paix et coexistence – Carrefours de la Paix* (avril 1952-mai 1964).

- Th. KANZA, *Congo. Pays de deux Evolués.*
- T.R. KANZA, *The Problems of the Congo.*
- LIGUE ZAÏROISE DES DROITS DE L'HOMME,
  - * *Présentation de la Ligue.*
  - * *Projet de création de la revue "Tribune des Libertés".*
  - * *Rapport sur l'état des libertés au Zaïre.*
- P. Lumumba réfute le discours du gouverneur de la Province orientale, prononcé le 3 novembre 1959 sur les Incidents de Stanleyville.
- L. MARTENS, *L'Insurrection populaire au Congo-Kinshasa (1864-1968).*
- D. Monguya MBENGE, *Mobutu face à l'opposition.*
- MESSAGE DU COMITÉ EXTÉRIEUR DU FLNC (Front de Libération nationale congolais), *22 ans après, la mémoire de P. Lumumba éclaire notre combat.*
- MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DE LA COOPERATION AU DEVELOPPEMENT, *L'avenir des études africaines en Belgique. Rapport du conseil des Etudes africaines*, Brussel, 2/1997.
- M.N.C. LUMUMBA, *Catéchisme du Révolutionnaire.*
- *Patrice Lumumba toujours trahi.*
- *Présence Africaine 1947-1997, 50 ans d'histoire.*
- Th. TURNER, *L'ethnie Tetela et le M.N.C./Lumumba* (Uittreksel uit *Etudes Congolaises*, vol XII, nr. 4, okt.-dec. 1969).
- A.A.J. VAN BILSEN,
  - * *Essai de Programme Réaliste pour une Politique africaine* (overdruk uit *La Revue Nouvelle*, jrg. 14 (1958), nr. 6).
  - * *Pour l'Etude des Problèmes africains. Une tentative: le groupe Marzorati* (overdruk uit *Synthèse*, nrs. 140-141, jan-feb 1958).
- NB. Met een opdracht van de auteur.
- J. VAN LIERDE,
  - * *Cinquante ans dans la WRI (War Resisters' International).*
  - * *La non-violence, semence de liberté pour les peuples opprimés.*
  - * *Patrice Lumumba. La dimension d'un tribun.*
  - * *La révolution non-violente au Congo.*
  - * *Souvenirs sur Jean Goss.*
- J. VAN LIERDE & R. CRUSE,
  - * *Le pacifisme est-il compatible avec la Révolution ?*
  - * *De quoi parle-t-on en disant non-violence ?*
- J-C. WILLAME, "Les 'conseillers' belges d'hier et d'aujourd'hui: acteurs ou figurants des crises zaïroises ?", in *Cahiers Africains*, 1994 (nr. 9-10-11).

TIJDSCHRIFTEN

- *Académie royale de Belgique*, bulletin de la Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques, n.d. J. Stengers: Note bibliographique ¹⁶.
- *Affirmatif*, n° 10, 15-30 avril 1997: Kabila. Après le Maréchal, le Cannibale !
- *L'Africain. Revue des Etudiants Africains en Belgique*,
  - * année 27, n° 1, 1988;
  - * année 37, n° 2-3, 1998-1999.
- *AfricaAsia*, n° 8, 2-15 février 1970: De Lumumba à Mobutu.
- *Agenda culturel*, n° 112, mars 1993: Zaïrois de Belgique.
- *Alternatives non violentes*, n°s 6-10, 1er trimestre 1975: L'Afrique de la non violence.
- *Les Amis de Présence Africaine (bulletin bimestriel)*, n° 1, octobre 1962.
- *Amis de l'Abako*, n° 1, 6 mars 1960: Les "civilisateurs" belges à l'œuvre.
- *AMP (Amis des missions passionistes)*, n° 1, janvier-mars 1985: En marge de la béatification du Frère Isidore Passioniste.
- *ARAB Belgium Luxembourg Chamber of Commerce*, n° 3, août 1995: Special Palestina.
- *Bref – Zaïre*,
  - * n° 11, mars-avril 1990;
  - * n° 15, novembre-décembre 1990.
- *Bulletin de l'I.P.C. Informations périodiques sur les activités de l'Institut Politique Congolais*,
  - * n° 1, 1961;
  - * n° 2, mars 1961;
  - * n° 3, avril 1961;
  - * n° 5, mai 1961;
  - * n° 6, juin 1961;
  - * n° 7, juin 1961;
  - * n° 8, août 1961;
  - * n° 9, septembre 1961;
  - * n° 11, décembre 1961;
  - * n° 1, 1962;
  - * n° 3, avril 1962;
  - * n° 4, mai 1962.
- *Cahiers Oscar Romero*,
  - * n° 23, 1er trimestre 1993: Cuba, Haïti, Honduras, Salvador, Nicaragua, Panama;
  - * n° 24, 2e trimestre 1993: Guatemala, Bolivie, Pérou, Argentine.

---

¹⁶ De titels die vermeld worden hebben betrekking op het hoofdartikel.

- *Cahiers de la Réconciliation*,
  - * n° 5-6, mai-juin 1968: Révolution et non-violence. Congrès de Bièvres (février 1968);
  - * n° 5, mai 1975: Les rôles néfastes de l'armée.
- *CBL-ACP Belgium Luxemburg. Africa Caribbean Pacific*, (Tijdschrift van de Kamer van Koophandel, Nijverheid en Landbouw België-Luxemburg-Afrika-Caraïben-Pacific), n° janvier-mars 1994: Dossier Southern African Development Community.
- *Cercle du Libre-Examen de l'ULB*, janvier 1961-janvier 1971: Patrice Lumumba 10 ans après.
- *Coexistence*, n° 63, novembre-décembre 1958: Non-violence.
- *Comité Patrice Lumumba*, n° 7, avril-mai 1985: Les nouvelles congolaises.
- *Congorudi* (Bulletin de l'Association royale des Anciens du Congo belge et du Ruanda-Urundi), n° 133, juillet 2000: L'assassinat de Lumumba.
- *CRI* (Centre de Recherche et d'Information). *Fiche technique d'information*,
  - * n° 7, 1984: Enseignement au Zaïre: état et perspectives;
  - * n° 8, 1984: Le Zaïre vu de l'étranger.
- *CRISP* (Centre de Recherche et d'Informations Socio-Politiques)
  - a. Courrier Africain*,
    - * n° 3, 25 janvier 1961: Arrestation et transfert de P. Lumumba. Conférence de Casablanca (4-7 janvier 1961). L'axe Léopoldville-Bakwanga-Elisabethville;
    - * n° 42, 27 novembre 1961: Rapport de la Commission d'enquête sur la mort de Lumumba;
    - * n° 61, 18 février 1967: 2 ans après l'opération "Dragon rouge" à Stanleyville.
  - b. Courrier Hebdomadaire*,
    - * n° 2, 16 janvier 1959: Eléments pour une sociologie d'une émeute. Léopoldville, janv. 59;
    - * n° 14, 17 avril 1959: Eléments pour une sociologie d'une émeute (complément au n° 2);
    - * n° 40, 13 novembre 1959: L'envoi de militaires belges au Congo. Notes sur l'information dans les pays neufs, et particulièrement au Congo;
    - * n° 264, 4 décembre 1964: Le conditionnement politique de l'opération "Dragon rouge" à Stanleyville;
    - * n° 1077, 26 avril 1985: Le Congo. Du domaine de Léopold II à l'Indépendance;
    - * n° 1263-1264, 1989: J. BRASSINE, *Les conseillers à la Table ronde belgo-congolaise*.
  - c. Etudes Africaines*,
    - * T.A. 123, 30 décembre 1970: Recensions d'ouvrages sur le Congo;
    - * T.A. 131, 30 novembre 1971: Télé-mémoires Van Bilsen.

- *Demain le Zaïre* (Journal indépendant), n° 5, 29 août 1990: Le coup d'Etat de Bolamba.
- *Dialogue* (Bulletin du Centre belge de la Société européenne de Culture), n° 7, octobre 1964: Naissance de l'Association mondiale de la Culture.
- *Documents du Mouvement révolutionnaire du Congo* (Zaïre),
  - * n° 1, juin 1977: Sur les événements du Shaba;
  - * n° 3, février-mars 1978: Recueil d'articles parus dans la presse révolutionnaire du Congo (Zaïre).
- *Le droit de l'employé. Journal de la Centrale Nationale des Employés*, jrg. 43 (1957) nr. 3 (maart).
- *Editions Présence africaine*, septembre 1963. Vient de Paraître.
- *Espérance des pauvres. Espérance des peuples*, n° 334, novembre 1963: Expériences de formation (Brésil-Zaïre).
- *Etudes Congolaises* (uitgegeven door Institut national d'Etudes politiques (INEP), IRES en CRISP),
  - * volume X, n° 5 (septembre/octobre 1967);
  - * n° spécial hors série, mars 1968: Bibliographie générale: articles et ouvrages politiques sur la République Congo-Léopoldville (1959-1962).
- *Europe Magazine*,
  - * n° 809, 7-13 décembre 1960: Patrice Lumumba, atout de la haute finance ?;
  - * n° 812, 28 décembre 1960-3 janvier 1961: *Flash back* sur 1960.
- *Eye Ndongo*,
  - * n° 2, 15 septembre 1977: Mobutu a-t-il tenté d'empoisonner Nguza en 1976 ?;
  - * n° 4, 15 novembre-15 décembre 1977: Au Zaïre: devant l'anarchie, les deux programmes de stabilisation échouent;
  - * n° 11, août 1978: Mobutu, succession ouverte.
- *GRIP* (Informations), n° 16, 3e trimestre 1960: Congo-Zaïre: la colonisation – l'Indépendance – le régime Mobutu – et demain ?
- *Hommes et Sociétés d'aujourd'hui*,
  - * n° spécial, mai 1957;
  - * n° 2, août-septembre 1970: bulletin bibliographique "Le livre africain";
  - * n° 3, octobre-novembre 1970: bulletin bibliographique: varia (2 ex.);
  - * n° 4-5, décembre-janvier 1970-1971;
  - * n° 12, décembre 1972: bulletin bibliographique: Afrique – monde arabe et musulman – Océanie – Amérique – Eskimos – Indonésie;
  - * n° 8, 1972 (2 ex.);
  - * n° 9, 1972;
  - * n° 10, 1972 (10 ex.);
  - * n° 11, 1972 (13 ex.);
  - * n° 12, 1972 (2 ex.).

- *ICG (International Crisis Group)*, 21 octobre 1998. Rapport Congo n° 2: la rébellion au Congo. Acteurs internes et externes à la crise.
- *Info Zaïre*,
  - * n° 3, février 1976: Il y a 15 ans, Patrice Lumumba était assassiné;
  - * n° 5, juin 1976: Les entreprises du cuivre au Zaïre;
  - * n° 1, octobre 1976: La collaboration entre le Zaïre et la Belgique;
  - * n° 2, décembre 1976: Le retour des entreprises belges au Zaïre;
  - * n° 3, février 1977: La visite d'un homme d'affaires zaïrois;
  - * n° 6, juillet 1977: Après 17 ans de lutte, la nécessité d'un parti révolutionnaire;
  - * n° 1, octobre 1977: La démocratie-fiction;
  - * n° 2, décembre 1977: Plus de 200.000 réfugiés zaïrois en Angola;
  - * n° 3, février 1978: Le guide à Bruxelles;
  - * n° 38, avril-mai 1983: La jeunesse zaïroise s'interroge.
- *IPS (Inter Press Service)*, n° 1, 16 mars 1992: Belgique, l'aide humanitaire d'urgence au Zaïre: 25 millions ?
- *IRG (Bulletin de la Section belge de l'Internationale des Résistants à la guerre)*, n° 70, août 1960: Le Congo déchiré.
- *IRG-MIR (Internationale des Résistants à la guerre – Mouvement international de Réconciliation)*, Section belge, n° 103, mars 1968: Révolution. Non-violence ou guérilla ?
- *Liso Ya Nkolo (Bulletin d'Information sur le Zaïre)*,
  - * n° 1: Encore une dévaluation !!;
  - * n° 2, 1984: Le règne de l'arbitraire. Oppression et répression au Zaïre;
  - * n° 3, 1984: Zaïre: le prestige de l'estomac vide;
  - * n° 4, 1984: Richesses et misères au Zaïre;
  - * n° 6, 1984: Paysans, comptez sur vous-mêmes !
- *Le Livre Africain (Bulletin mensuel des Amis de Présence Africaine)*,
  - * n° 4, juillet 1960;
  - * n° 5, juillet-août 1960;
  - * n° 1, janvier-février 1961;
  - * n° 2, mars 1961;
  - * n° 4, juillet 1961 (3 ex.);
  - * n° 1-2, septembre-octobre 1961;
  - * n° 3, novembre 1961 (2 ex.);
  - * n° 4, décembre 1961;
  - * n° 5, janvier 1962 (3 ex.);
  - * n° 6, février 1962 (3 ex.);
  - * n° 7, mars 1962 (2 ex.);
  - * n° 8, avril 1962 (2 ex.);
  - * n° 1, octobre 1962 (3 ex.);
  - * n° 2-3, novembre-décembre 1962 (2 ex.);

- * n° 4-6, janvier-mars 1963 (2 ex.);
- * n° 1-2, septembre-octobre 1963 (2 ex.);
- * n° 3, novembre 1963 (2 ex.);
- * n° 4, décembre 1963;
- * n° 6, février 1964;
- * n° 7, mars-avril 1964;
- * n° 8-9, mai-juin 1964;
- * n° 10-15, juillet-décembre 1964 (2 ex.).
- *Le Moustique* (Bi-hebdomadaire d'Informations et de Réflexion. Supplément politique de "La Nouvelle Marche"),
  - * n° 4, 24-26 septembre 1991;
  - * n° 25, 1er septembre 1992: Les maladresses de la Commission Kibassa – Tchisekedi où est la manne tant promise ? – Le colonel Omba vend le Sankuru PDSC – CNS: le peuple marginalisé.
- *New Times (A weekly Journal of World Affairs)*, n° 31, 5 August 1964: The Black Robespierre (Patrice Lumumba).
- *Notre Temps* (Le journal qui appartient à ses lecteurs), n° 14, 23 janvier 1975: De l'homme-léopard à l'homme-dieu.
- *Les Nouvelles congolaises* (Bulletin d'information du Comité P. Lumumba),
  - * n° 5, janvier 1985: Que s'est-il passé à Moba ?;
  - * n° 7, juin-juillet 1985: 1885-1960-1985, spécial anniversaire;
  - * n° 8, juin 1985: l'Indépendance ligotée ?
- *ONRD* (Office national de la Recherche et du Développement), I-1721: Enquête sur les professeurs miliciens en République démocratique du Congo, année scolaire: 1968-1969.
- *Pourquoi Pas ?*,
  - * n° 2146, 15 janvier 1960: Ces temps modernes qui nous tuent;
  - * n° 2147, 22 janvier 1960: M. Fernand Brunfaut. Quelle barbe !;
  - * n° 2148, 29 janvier 1960: Le coup de Massu;
  - * n° 2149, 5 février 1960: M. Kasavubu, sorti de table;
  - * n° 2150, 12 février 1960: La grève des services publics. "Je sévirai";
  - * n° 2151, 19 février 1960: M. Scheyven, et ses garanties. Enquête dans le Bas-Congo (III);
  - * n° 2152, 26 février 1960: M. Théo Lefèvre, Bruxelles flamand ?
- *Présence africaine*, septembre 1963: La pensée politique de Patrice Lumumba.
- *Protest* (Magazine voor vredesaktie), 13-20 oktober 1985: De ontgoocheling en de triomf van de vredesbeweging.
- *Le Quatre Janvier 1959* (Organe central d'information du Mouvement congolais pour la démocratie),
  - * n° 12, mai 1998: La "tutsisation" de l'Administration congolaise;
  - * n° 13, juillet 1998: Poursuivons la mobilisation.

- *Renaitre* (Bimensuel chrétien d'information et d'opinion), n° 3, 15 février 1994: Le 16 février 1992, un peuple s'est levé pour défier la dictature.
- *La Revue Nouvelle*, jrg. 14 (1958), nrs. 5-6.
- *Socialisme sans frontières* (Revue de SSF), n° 2, 15 avril 1998: Congo an 1. D'une forme de soumission à une autre ?
- *Société Africaine de Culture. Bulletin Intérieur trimestriel* (tijdschrift van Présence Africaine, Frankrijk),
  - * janvier 1964;
  - * 2e trimestre 1964: Quelques réflexions.
- *Solidaire* (PTB, Parti du Travail de Belgique), Cahiers théoriques, décembre 1985: La révolution nationale démocratique en Afrique.
- *Temps nouveaux* (Hebdomadaire de politique internationale), 31 août 1964: le Robespierre noir.
- *Tribune du Tiers-Monde*, 1960-1962, nrs. 1-10; 1963, nrs. 1-6.
- *Tribune du Tiers-Monde (Mensuel international)*,
  - * n° 1, novembre-décembre 1960;
  - * n° 2-3, janvier-avril 1961;
  - * n° 4, juin-juillet 1961;
  - * n° 4, juillet-octobre 1961;
  - * n° 5, octobre-novembre 1961;
  - * n° 6, décembre 1961;
  - * n° 6bis, décembre 1961;
  - * n° 1, janvier 1962;
  - * n° 2, janvier 1962;
  - * n° 3;
  - * n° 4, avril-mai 1962;
  - * n° 5, avril-mai 1962;
  - * n° 6, juin-juillet 1962;
  - * n° 7-8, septembre-octobre 1962.
- *Uhuru* (Périodique du Mouvement national congolais Lumumba),
  - * n° 1, nouvelle série 1976: Editorial;
  - * n° 5, 5 mai 1983: Les illusions d'un "non-alignement";
  - * n° 14, novembre 1984: Editorial: la Canonnière;
  - * n° 20-21, mai-juin 1985: Propositions socialistes sur le Zaïre.
- *La Vie des Cahiers libres*,
  - * octobre 1960;
  - * novembre 1960;
  - * décembre 1960;
  - * février 1961;
  - * mars-avril 1961;
  - * mai 1961.
- *Voice of Africa (Special Republic Issue)*,
  - * n° 7, 5 July 1960: *History will never forgive*;

- * n° 13, 18 August 1960: *A call to action*;
- * n° 15, 1 September 1960: *New Deal for Ghana's workers*;
- * n° 20, 6 October 1960: *Positive Neutrality for Peace*;
- * n° 21, 14 October 1960: *Wanted: An African Command in Congo*;
- * n° 29, 24 December 1960: *1961, End of Colonialism*;
- * n° 1 (vol. 2), 12 January 1961: *A Year of Progress*.
- *Zaire libre* (Mensuel d'Informations zairoises et africaines), n° 1, janvier-février 2000: Le début de la fin de Kabila.
- *Zaire Magazine* (Premier magazine économique et culturel du Zaïre), n° 8, avril-mai 1987: Spécial 20 mai. 20e anniversaire du MPR.
- *Zaire Monthly* (Comité Zaïre),
  - * 15 février 1987: Organisation politico-administrative du Zaïre (d'après la loi du 25 février 1982);
  - * 15 mars 1987: Le budget 1987.

KRANTEN EN KRANTJES

- *Congo News*, n° 2, 17 octobre 1960.
- *L'Étincelle*, n° 24, décembre 1964.
- *La Flaque*, n° 8, 31 octobre-7 novembre 1980.
- *La Gauche*,
  - * n° 29, 18 juillet 1959;
  - * n° 37, 26 septembre 1959;
  - * n° 19, 6 mai 1961;
  - * n° 42, 6 novembre 1965;
  - * n° 6, 11 février 1967;
  - * n° 21, 27 mai 1967;
  - * n° 29, 12 août 1967;
  - * n° 6, 20 avril 1968;
  - * n° 17, 27 avril 1968;
  - * n° 18, 4 mai 1968.
- *Kifakio*, n° 1, avril 1985.
- *Le Libertaire*, n° 131, avril 1967.
- *La Libre Belgique*,
  - * n° 182, 30 juin 1960;
  - * n° 183, 1er juillet 1960;
  - * n° 197, 15 juillet 1960;
  - * n° 200, 18 juillet 1960.
- *La Nation en chantier*, n° 00, 13 juillet 1992.
- *De Nieuwe*, n° 46, 12 februari 1965.
- *Le Progrès*, n° 506, 10 juillet 1969.
- *Le Prolétaire*, n° 17, janvier 1965.

- *Le Public*, n° 6, saison 1989-1990.
- *Le Soft*,
  - * n° 82, 4 août 1992;
  - * n° 84, 14 août 1992;
  - * n° 88, 29 août 1992;
  - * n° 110, 26 novembre 1992.
- *Le Soir*, n° 37, 11 février 1961.
- *Témoignage chrétien*, n° 743, 3 octobre 1958.
- *Unipresse*, n° 1-2, mars-avril 1964.
- *La Voix du Peuple*, n° 8, 24 février 1967.

Inhoudstafel / Table des matières

Archiefschema	3

Inleiding / Introduction

BIOGRAFISCHE NOOT / NOTICE BIOGRAPHIQUE	9
GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEF VAN LIERDE EN VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE / HISTOIRE DES ARCHIVES VAN LIERDE ET JUSTIFICATION DE L'INVENTAIRE	11
ENKELE AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKERS / QUELQUES INDICATIONS POUR LES UTILISATEURS	17
LIJST VAN AFKORTINGEN / LISTE DES ABRÉVIATIONS	18

Inventaris

I. ARCHIEF JEAN VAN LIERDE	19

A. <i>Archief</i>	19

1. Stukken van algemene en persoonlijke aard	19

1.1. <i>Briefwisseling</i>	19

1.2. <i>Overige stukken betreffende Jean Van Lierde</i>	19

2. Stukken betreffende zijn activiteitsgebieden	20

2.1. <i>Stukken betreffende politiek-maatschappelijke activiteiten op Belgisch niveau</i>	20

2.2. <i>Stukken betreffende de derde wereld in het algemeen en Kongo /Zaire/République Démocratique du Congo (RDC) in het bijzonder</i>	20

2.2.1. <i>Briefwisseling, nota's en andere stukken van en geordend door Jean Van Lierde</i>	20

2.2.2. <i>Stukken betreffende verenigingen waarin hij actief was</i>	21

2.2.2.1. <i>Stukken betreffende CRISP en CEDAF (later <i>Institut Africain</i>)</i>	21

2.2.2.2. <i>Stukken betreffende <i>Les Amis de Présence Africaine</i></i>	22

2.2.3. <i>Stukken betreffende Kongo-Zaire-RDC</i>	23

2.2.3.1. <i>Stukken van algemene aard</i>	23

2.2.3.2. <i>Stukken betreffende Belgisch Kongo</i>	23

2.2.3.3. Stukken betreffende Lumumba en de onafhankelijkheid (voorgeschiedenis en gevolgen)	24
2.2.3.4. Stukken betreffende het onafhankelijke Kongo/Zaire/RDC	28
2.2.4. Stukken betreffende overige derde wereldlanden	31
B. Documentatie betreffende	32
1. Organisaties waarin Jean Van Lierde actief was	32
2. Derde wereld in het algemeen en Kongo/Zaire/RDC in het bijzonder	32
2.1. Algemeen	32
2.2. Kongo-Zaire-RDC	33
2.2.1. Algemeen	33
2.2.2. Belgisch Kongo	33
2.2.3. Lumumba en de onafhankelijkheid (voorgeschiedenis en gevolgen)	33
2.2.3.1. Tijdens de gebeurtenissen	33
2.2.3.2. Onderzoek en media	36
2.2.4. Onafhankelijk Kongo, Zaire en RDC	37
2.2.4.1. Tijdens de gebeurtenissen	37
2.2.4.2. Onderzoek en media	40
2.3. Overige landen	41
3. Personen	41
 II. ARCHIEF VAN HET CENTRE DE RECHERCHE ET D'INFORMATION SOCIO-POLITIQUES (CRISP)	42
1. Stukken betreffende de algemene werking van het CRISP	42
2. Stukken betreffende de werking in verband met Kongo	43
2.1. Stukken betreffende informatiegaring	43
2.1.1. Stukken betreffende medewerkers en informanten	43
2.1.2. Stukken betreffende buitenlandse missies van Van Lierde	43
2.1.3. "Chronologisch overzicht"	44
2.2. Stukken betreffende samenwerking en contacten met Kongolese instellingen en personen	44
2.3. Stukken betreffende de CRISP-publicaties	45
2.3.1. Eigen publicaties	45
2.3.2. Publicaties i.s.m. Kongolese instellingen	49
 III. ARCHIEF VAN HET CENTRE D'ETUDE ET DE DOCUMENTATION AFRICAINES (CEDAF)	52
A. Stukken betreffende de oprichting van het CEDAF	52
B. Het eigenlijke CEDAF-archief	52

1. Stukken betreffende algemene organisatie en leiding van de instelling	52
1.1. Stukken betreffende statuten en bestuursorganen	52
1.2. Stukken betreffende dagelijkse werking, reorganisaties, taakverdeling, financiering en samenwerking met derden	53
2. Stukken van administratieve aard	55
2.1. Financiële stukken	55
2.2. Stukken betreffende sponsoring, subsidiëring en controle van de werking	55
2.3. Stukken betreffende personeel	56
2.4. Stukken betreffende gebouwen	57
3. Stukken betreffende eigenlijke taken	58
3.1. Stukken van algemene aard	58
3.2. Stukken betreffende publicaties	59
3.3. Stukken betreffende microfilmopnames	60
3.4. Stukken betreffende het verlenen van steun aan Afrikaanse onderzoekers	61
3.5. Stukken betreffende onderzoeksprojecten	61
3.6. Stukken betreffende de sector documentatie	62
IV. ARCHIEF <i>LES AMIS DE PRÉSENCE AFRICAINE</i>	63
A. Archief	63
1. Stukken betreffende de interne organisatie	63
2. Stukken betreffende de werking	63
2.1. Stukken betreffende lezingen en andere activiteiten	63
2.2. Stukken betreffende publicaties	64
2.3. Stukken betreffende Kongo	64
B. Documentatie	65
V. ARCHIEF <i>LE LIVRE AFRICAIN (LE LIVRE AFRICAIN, SERVICE DE LIBRAIRIE DES AMIS DE PRÉSENCE AFRICAINE)</i>	66
A. Archief	66
1. Stukken betreffende organisatie en ontbinding	66
2. Stukken betreffende administratieve en logistieke taken	67
2.1. Adressenregister	67
2.2. Stukken van financiële aard	67
2.3. Stukken betreffende personeelszaken	68
2.4. Stukken betreffende de huisvesting	68
3. Stukken betreffende de eigenlijke taken van <i>Le Livre Africain</i>	69

3.1. <i>Als uitgeverij</i>	69
3.2. <i>Als boekhandel</i>	69
VI. ARCHIEF <i>POOL D'EDITION ET DE RÉDACTION (PER)</i>	71
VII. ARCHIEF <i>TRIBUNE DU TIERS-MONDE (CENTRE INTERNATIONAL)</i>	72
VIII. ARCHIEF <i>MESSAGERIES POPULAIRES</i>	72
IX. STUKKEN WAARVAN DE ARCHIEFVORMER NIET KON WORDEN ACHTERHAALD	73
BIJLAGEN	74
Index	75
Lijst van naar Bibliotheek overgebrachte Publicaties	85
Inhoudstafel / Table des matières	95

Opmaak : Anne Bernard

Offset : Moussa Lasouad

**STUDIE- EN DOCUMENTATIECENTRUM
“OORLOG EN HEDENDAAGSE MAATSCHAPPIJ”**

Résidence Palace - Blok E
Wetstraat, 155 - Bus 2
1040 Brussel